Luka

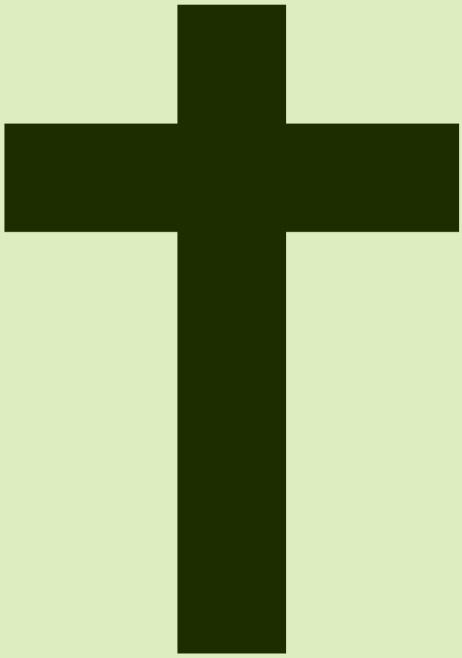

The Gospel According to Luke in the Chergash dialect of the Vlax Romani language

Luka

The Gospel According to Luke in the Chergash dialect of the Vlax Romani language

copyright © 2018 Pioneers

Language: Chergash (Romani, Vlax)

Dialect: Chergash

Translation by: Pioneers

DRAFT VERSION

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:
You include the above copyright and source information.
If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.
Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.
Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2024-04-24

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 24 Apr 2024 from source files dated 24 Apr 2024
1e2d0214-3d12-5bbc-b29b-eea1aae09a1b

Contents

Luka 1

E Lukašći Bahtali Nevimata

Akaja Bahtali nevimata ramosarda o manuš savesko akhardolas Luka, vo sas doktori thaj misionari savo putuilas e apostole Pavlesa (dik Kol 4,14; Flm 24; 2. Tim 4,11) thaj nas Židovo. Akaja knjiga opisujil e Isusesko bijandipe, trajo, sikaipe, čudurja, lesko smrto po trušul, vaskrsenje andar e mule thaj vi o vaznesenje po nebo. Jek katar e glavne tema akale Bahtale nevimako si kaj o Isus pherel e obećanja savo dijas o Del e Izraelešće ando Purano zaveto ali isto kaj e Bahtali nevimata naj samo pale Židovurja već vi pale okola save naj Židovurja. Ande akaja Bahtali nevimata o Isus sikavelas e but e teme, uključujući vi e molitva, e Sveto Duho, bah, zahvalnost thaj e love. Akaja knjiga isto gajda sikavel sar o Isus sastarelas thaj jartolas e bezeha e bute manušenđe, uključujući vi okolen save sas zurale nasvale ili opsednime e benđenca, čoren, bezehalen, odbacime manušen thaj e bute manušnjen. O Luka akava ramosarda, verovatno varekaj katar 65. brš posle o Hristo.

O Luka ramol lil e Teofilešće pale e Isusesko trajo

1 Poštuime Teofile, ramov tuće zbog godova kaj but džene line te ramon okola
đogađajurja save o Del obećisarda majsigo prekal e prorokurja, a save dogodisajle
maškar amende. 2 Von godova ramosardine prema okova so majanglal phendine e
očevicurja
thaj sluge e Alavešće. 3 Zato vi me odlučisardem Teofile, te ramov tuće sa po redo,
pošto pomno sa katar o početko istražisardem, 4 gajda aveja sigurno kaj si okova
sikavipe savo primisardan pouzdano.

O anđeo navestil kaj bijandola o Jovano savo bolela

5 Ande vrjama kana vladilas o Judejsko caro o Irod, sas varesavo rašaj savo
akhardolas Zaharije andar e Avijasko rašajesko redo. A lešći romnji sas isto andar
e Aronosko pleme. Lako alav sas Jelisaveta. 6 A liduj sas pravedne anglo Del, thaj
trainas sa po zakono thaj pe okova so sas odredime anglo Gospod, bi manako. 7 A
naslen čhavra, kaj e Jelisaveta našti ačhelas khamni, a liduj već phurile.
8 Jek đes kana o Zaharija služilas e Devlešće ando Hramo kaj po dužnost avilo
o redo kana lešći grupa rašaja trubunas te služin, 9 prema e rašajengo običaj
odabirisardine les gajda kaj čhudine e kocka te del ando Svetište e Gospodesko te
kadil. 10 Pale vrjama kana kadilaspe ando Hramo, sa o them sas avri thaj molinaspe.
11 A e Zaharijašće sikadilo o anđeo e Gospodesko savo ačhelas pe desno rig e
žrtvenikosko katar savo kadilaspe. 12 Kana dikhla les o Zaharije, zurale darajlo.
13 A o anđeo phendas lešće: “Na dara, Zaharija! Kaj si ašundi ćiri molitva: e romnji
ćiri e Jelisaveta bijanela tuće čhave thaj tu dele alav Jovan. 14 Zbog leste aveja bahtalo
thaj radosno thaj e buten raduila lesko bijandipe. 15 Kaj avela baro anglo Gospod. Či
pijela mol niti pimo savo matarel. Pherdola e Sveto Duhosa još ando đi pire dejako.
16 Vo boldela e but Izraelconen e Gospodešće lenđe Devlešće. 17 Džala anglo Gospod
sago glasniko pherdo duho thaj sila, sago o proroko Ilija. Pomirila e daden lenđe
čhavenca a e nepokorne umurja boldela gajda te prihvatin o razumnost okolengo
save si pravedne. Pripremila e theme pale e vrjama kana o Gospod avela.”
18 A o Zaharija phendas e anđelošće: “Sar me džanava kaj godova avela čače? Kaj
me sem purano thaj e romnji mungri dija ande pire purane brš.”
19 A o anđeo phendas lešće: “Me sem o anđeo Gavrilo, savo ačhav anglo Del te
služiv thaj bičhaldo sem te ćerav svato tuva thaj te javiv tuće akaja bahtali nevimata.

20 A akana andar godova kaj či paćajan zanemija thaj naštik ćereja svato džiko đes
dok či avel e vrjama pale godova thaj mungre alava či pherdon.”
21 A o them ažućarelas avri e Zaharija thaj začudisajle so gaći zadržisajlo ando
svetište e Hramosko. 22 A kana napokon inljisto, naštik ćerelas svato, nego e
znakonenca probisardas te phenel lenđe so sas ando Hramo thaj von haćardine kaj
sas les viđenje ando svetište e Hramosko.
23 Thaj kana završisajle e đesa lešće službaće ando Hramo o Zaharije đelotar
ćhere. 24 A posle godola đesa, lešći romnji e Jelisaveta ačili khamni thaj pandž čhon
či inkljelas avri andar piro ćher thaj motholas: 25 “O Gospod milostivo dikhlas pe
mande kaj fuljardas mandar o ladžavo anglo them.”

O anđeo navestisarel kaj bijandola o Isus Hristo

26 Kana e Jelisaveta sas khamni šov čhon, o Del bičhaldas e anđele Gavrilo ando
cikno galilejsko gav savo akhardolas Nazaret, 27 ke Marija savi sas još čhej thaj sas
mangli palo manuš, savo akhardolas Josif, savo sas potomko e carosko Davidosko.
28 Kana o anđeo dijas late andre phendas laće: “Raduisar tut, kaj o Del si pherdo
milosti prema tute! O Gospod si tusa.”
29 Pe godola alava e Marija uznemirisajli thaj počnisarda te gndil so značil godova
pozdrav. 30 A o anđeo phendas laće: “Na dara Marija! Kaj o Del iskažisardas tuće
piri ljubav.” 31 Ake ačheja khamni thaj bijaneja čhave saves deja alav Isus. 32 Vo avela
baro thaj akhardola Čhavo e Majbare Devlesko thaj o Gospod Del dela les autoriteto te
vladil sago o caro David savo sas lesko prapapo. 33 Vo vladila e Jakovešće plemenova
džiko veko thaj lešće carstvošće či avela krajo.
34 A e Marija phendas e anđelošće: “Sar godova avela kana sem još čhej?”
35 A o anđeo phendas laće: “O Sveto Duho fuljela pe tute thaj e sila e Majbare
Devlešći avela pe tute thaj zasenila tut. Zato vi okova savo bijandola avela sveto thaj
akhardola o Čhavo e Devlesko. 36 Ake vi ćiri bibi e Jelisaveta, ačhili khamni ande piri
purani vrjama thaj avela lat čhavo. Okoja isto manušnji pale savi phenenas kaj naštik
avel lat čhavra, već si šov čhon khamni. 37 Kaj, e Devlešće khanči naj nemoguće!”
38 A e Marija phendas lešće: “Ake, sluškinja sem e Gospodešći, neka avel manđe
pe ćire alava.” Thaj o anđeo đelotar latar.

E Jelisaveta pindžardas kaj o čhavro ande Marijako đi si o Mesija

39 Varesave đesa majposle e Marija siđardas ande gorsko krajo e Judejako. 40 Kana
aresli okote dija ande Zaharijasko ćher thaj pozdravisajli e Jelisavetava. 41 Kana e
Jelisaveta ašunda e Marijako pozdrav, o čhavro huklo ando lako đi, a e Jelisaveta
pherdili e Sveto Duhosa. 42 Pale godova e bahtatar čhutas muj e bare glasosa: “Maj
blagoslovime san tu, Marijo, katar sa e manušnja thaj blagoslovime o čhavro ande
ćiro đi. 43 Savi čast si man, te tu e dej mungre Gospodešći aves mande! 44 Kaj ake čim
o pozdrav ćiro avilo džike mungre kan, e bahtatar o čhavro huklas ande mungro đi.
45 Blago tuće kaj paćajan kaj pherdola okova so phendas tuće o Gospod!”

E Marija slavil e Devle

46 E Marija askal phenda:
“Barjarel e duša mungri e Gospode!
47 Thaj raduilpe o duho mungro e Devlešće mungre Spasitelješće.
48 Kaj milostivo dikhla pe mande pe piri ponizno sluškinja,
katar akana sa e manuša akharena man blagoslovime.
49 Kaj o silno Del, savesko si alav sveto,
ćerdas manđe baro lačhipe.
50 Kaj o Del si milostivo;

e milost lešći si katar e čang džike čang okolenđe save daran lestar.
51 Pire moćno vastesa ćerel silne dela
thaj odbacisardas pestar okolen save si barikane ande pire ile.
52 Čhudas tele katar o prestolje e vladaren,
a vazdas e poniznonen.
53 E bokhalen čaljarda e lačhipeja,
a e barvalen mukla čuče vastenca.
54 Huklo ando pomoć pire slugenđe e Izraelconenđe
thaj či bistardas te avel milostivo
55 sago kaj obećisardas amare prapaponenđe,
e Avramešće thaj lešće potomkonenđe dži ko veko."
56 A e Marija ačhili ke Jelisaveta varekaj katar trin čhon thaj askal boldape ćhere.

Bijandilo o Jovano savo bolelas

57 A e Jelisavetaće avili e vrjama te bijanel thaj bijanda čhaves. 58 Kana ašundine laće komšije thaj laći familija kaj o Gospod sas gajda lačho thaj milostivo prema late, raduisajle zajedno lasa. 59 A kana e čhavres sas ohto đes o them ćidape po obred te obrezin e čhavre. Thaj line te den les alav Zaharija, sago kaj bučhol lesko dad. 60 Ali e Jelisaveta phendas: "Na! Lesko alava avela Jovan!"
61 A von phendine laće: "Pa khonik ande ćiri familija či bučhol gajda." 62 Zato e znakonenca phučline e čhavrešće dades sar vo kamel te del alav e čhavres. 63 O Zaharija manglas e pločica pe savi šaj te ramol thaj ramosardas: "Jovan si lesko alav." Thaj savora začudisajle. 64 Thaj odma o Del putardas lesko muj thaj oslobodisardas lešći čhib thaj o Zaharija počnisardas te ćerel svato thaj te slavil e Devle.
65 A e Devlešći dar lija sa lenđe komšijen po gorsko krajo e judejako thaj ćerelaspe svato pale akala događaja. 66 Thaj savora save ašundine pale akala događaja, gndinas thaj phučenaspe ande peste: "So avela katar akava čhavro? Čačes si o vas e Gospodesko pe leste."

E Zaharijasko proročanstvo

67 O Zaharije, o dad e čhavresko, pherdilo e Sveto Duhosa, thaj prorokuisardas alavenca:
68 "Blagoslovime o Gospod o Del e Izraelosko
kaj avilo thaj izbavisarda pire theme!
69 Vazdas amenđe silno spasitelje
andar o potomstvo pire slugasko e Davidesko,
70 sago kaj dumut obećisardas
po muj pire svete prorokonengo
71 kaj izbavila men katar amare dušmaja
thaj andar e vas savorenđe save mrzin men.
72 Sas milostivo amare pradadenđe
thaj ispunisardas piro sveto savezo,
73 e solah savi dija e Avramešće amare pra dadešće.
74 Izbavisarda men andar amare dušmajenđe vas,
te šaj služisaras lešće bi darako,
75 ando svetost thaj ande pravda angle leste dokle god sam džude.
76 A tu, Jovane čhaveja mungreja, akhardoja proroko e Majbare Devlesko
kaj džaja anglo Gospod te lačhares lesko drom.
77 Sikaveja e Devlešće theme sar te pindžaren o spasenje
kroz o jartipe lenđe bezehendar.
78 Zbog e bari milost amare Devlešći,

osvanila amenđe andar e visine e nevi detharin
79 te anel svetlo okolenđe save train ando tunjariko thaj ande dar katar o smrto
thaj te upravisares amare korakurja po drom e mirosko.”
80 A o čhavro Jovano barjolas thaj zuravolas ando duho. Kana barjilo, trailas ande
pustinja sa dok či započnisardas e javno služba angle Izraelcurja.

2

E Isusesko bijandipe

1 Ande godoja vrjama kana bijandilo o Jovano, inkljisti e zapoved katar o rimsko
caro Avgusto te sa o them savo trailas ando Rimsko carstvo avel ramome ando popis
stanovništva. 2 Akava sas o prvo popis kana o Kvirinije vladilas e Sirijava. 3 Savora
teljardine te prijavinpe palo popis ande gava kaj sas bijande lenđe pra papurja.
4 Gajda vi o Josif teljardas andar o gav Nazaret andar e galilejsko regija, ando
Vitlejem e judejsko regija kaj sas o David bijando, kaj o Josif sas potomko e carosko
Davidesko 5 te prijavilpe palo popis zajedno pire verenicasa e Marijasa savi sas
khamni. 6 Dok sas ando Vitlejem avili laći vrjama te bijanel. 7 Bijandas pire prvo
čhaves, paćardale thaj čhutale ande jasle kaj nas than ande gostijonica.

E anđelurja navestisaren e pastirenđe e Isusesko bijandipe

8 Ande godoja isto regija savi sas paše pašo Vitlejem sas e pastirja save inćarenas e
raćaći straža pe pašnjakurja ke pire bakhre. 9 Andar jekhvar o anđeo e Gospodesko
ačhilo maškar lende thaj obasjaisarda len e slava e Gospodešći, a von zurale darajle.
10 A o anđeo phendas lenđe: “Na daran! Kaj ake, anav tumenđe e Bahtali nevimata
pe bari bah sa e themešće. 11 Kaj ađes bijandilo tumenđe o Spasitelj, savo si o Gospod
Hrist ando gav kaj bijandilo o caro David! 12 Ake o znako pe savo pindžarena les:
araćhena e čhavre paćarde sar pašljol ande jasle.”
13 Ande data e anđelošće pridružisajli e bari vojska anđelurja thaj slavinas e Devle
alavenca:
14 “Slava e Devlešće ande nebeske visine,
thaj pe phuv miro e themešće save si pe lešći volja!”
15 Čim e anđelurja boldinepe ando nebo, e pastirja phenenas jek avrešće: “Hajde
džas džiko Vitlejem, te dikhas so godova okote dogodisajlo, so phendas amenđe o
Gospod.”
16 Sigo aviline ando than o Vitlejem thaj arakhline e Marija, thaj e Josife thaj e
čhavres savo pašljol ande jasle. 17 A kana dikhline e čhavres, e pastirja phendine
savorenđe sa so o anđeo phendas lenđe palo čhavro. 18 A savora save ašunenas e
pastiren divisajle okolešće so phenenas. 19 A e Marija zapamtisardas sa akala alava
thaj stalno gndilas pale lende 20 Pale godova e pastirja boldinepe palpale, hvalinas
thaj slavinas e Devle pale sa so dogodisajlo sago kaj vi phendas lenđe o anđeo.
21 A kana avilo o ohtoto đes sar o čhavro bijandilo, trubuine te obrezin e čhavres,
thaj dine les alav Isus, sago kaj phendas o anđeo dok još e Marija či ačhili khamni.

O Isus thaj e Marija ando Hramo te pheren o zakono

22 Kana navršisajle e đesa katar lengo šilaipe prema e Mojsijesko zakon inđardine
e čhavres ando Jerusalim te sikaven les e Gospodešće 23 (sago kaj si ramome ando
zakono e Gospodesko: “Svako prvo bijando, a muško čhavo neka posvetilpe e
Gospodešće”) 24 thaj den e žrtva (sago kaj phenel e Gospodesko zakon: “duj grlice
ili duj terne goluburja”).

O Simeon dićhel e Mesija thaj prorokuil

25 Ande godoja vrjama trailas ando Jerusalim varesavo manuš alavesa Simeon. Vo
sas zurale pravedno thaj pobožno manuš. O Sveto Duho sas pe leste thaj ažućarelas
te avel o Mesija te izbavil o Izrael. 26 A o Sveto Duho već objavisardas lešće kaj či
merela dok či dićhel e Gospodešće Mesija. 27 Potaknime katar o Sveto Duho avilo
ando Hramo baš kana o dad thaj e dej anenas e čhavre e Isuse te izvršin okova so
rodelas o Mojsijesko zakon. 28 O Simeon lija e čhavres ande pire vas thaj hvalisarda
e Devle alavenca:
29 "Akana, Gospode, šaj me ćiro sluga te merav ando miro
sago kaj phendan.
30 Kaj e jakha mungre dikhline o spasenje ćiro,
31 savo pripremisardan angle sa o them,
32 o svetlo te prosvetlil aver themen
pe slava ćire themešći e Izraelošći."
33 E Isusesko dad thaj lešći dej divisajle okolešće so o Simeon phenelas pale leste.
34 O Simeon askal blagoslovisarda len thaj phendas e Isusešće dejaće e Marijaće:
"O Del odredisardas pale akava čhavro te e but e manušenđe ando Izrael avel palo
propast thaj butenđe palo vaskrsenje. Vo si odredime te avel e Devlesko znako, ali
o but o them odbacila les. 35 Akava avela sar te sikadon e gndimata save si garade
ande but e ile. A vi tuće korkoraće o mačo hvarela ćiro ilo."

E Ana hvalil e Devles palo Mesija

36 A okote sas vi e Devlešći proročica savi akhardolas Ana, e Fanuilovešći čhej, voj
sas andar e Asiresko pleme thaj sas zurale purani. Trailas pire romesa samo efta brš,
37 a pale godova trailas korkoro sar udovica dži ke ohtovardeš thaj štar brš. Voj sas
stalno ando Hramo, služilas e Devlešće đeseja thaj e raćava, postilas thaj molilaspe.
38 Thaj samo so o Simeon završisardas vi voj avili thaj hvalilas e Devles thaj phenelas
palo Isus savorenđe save ažućarenas te o Del otkupil o Jerusalim.
39 Kana e Isusešći dej thaj lesko dad dine gata so sas po zakono e Gospodesko,
boldinepe ande Galileja ando piro gav Nazaret. 40 A o čhavro Jovano barjolas thaj
zuravolas thaj pherdolas mudrost, a e milost e Devlešći sas pe leste.

E Marija thaj o Josif roden e Isuse ando Hramo

41 E Isusesko dad thaj lešći dej svako brš džanas ando Jerusalim ande đesa kana sas
o prazniko Pasha. 42 A kana sas e Isuse dešuduj brš, von aviline Lesa ando Jerusalim te
slavin o prazniko. 43 Kana sas gata godola đesa, thaj kana boldenaspe ćhere, o čhavro
Isus ačhilo ando Jerusalim, a o Josif thaj e čhavrešći dej e Marija či džangline kaj si
vo. 44 Nego gndisardine kaj si e društvosa anglal. Kana nakhlo već jek đes phiripe
počnisardine te roden les maškar e familija thaj maškar okola kasa džanenas. 45 Sar
či arakhline les boldinepe ando Jerusalim te roden les. 46 Thaj o trito đes arakhline
les ando Hramo sar bešel maškar e sikavne thaj čholas kan lende thaj phučelas len.
47 A savora save ašunenas les divisajle lešće gođaće thaj lešće odgovorenđe.
48 Kana dikhline les začudisajle, a lešći dej phendas lešće: "Čhaveja! Sostar ćerdan
amenđe gadava? Ake me thaj ćiro dad e darasa rodam tut."
49 A o Isus phendas lenđe: "Sostar rodine man zar či džangline kaj me trubul te
avav ando ćher mungre Dadesko?" 50 Ali von či haćardine so o Isus kamlas te phenel
lenđe.
51 Askal boldape lenca ando Nazaret thaj čholas kan lende. A e dej lešći lelas sama
pe sa akala događajurja ande piro ilo. 52 A o Isus napreduilas ande mudrost thaj
barjolas ande milost anglo Del thaj anglo them.

3

O Jovano savo bolelas pripremil o drom palo Isus

1 Sas dešupandžto brš sar vladilas o caro Tiberija e rimske carstvosa, o Pontije
Pilato vladilas e judejava, o Irod vladilas e galilejava, a lesko phral o Filip vladilas
ande Itureja thaj ande Trahonitada, o Lisanije vladilas ande Avilina, 2 o Ana thaj
o Kajafa sas e šorvale rašaja, a o Del askal objavisardas piro alav e Jovanošće e
Zaharijašće čhavešće ande pustinja. 3 Thaj o Jovano savo bolelas nakhlas e sasti
okolina oko e reka e Jordan thaj propovedilas e themešće kaj e manuša trubun te
obratinpe e Devlešće te jartol lenđe bezeha thaj te bolenpe. 4 Sago kaj ramol ando
Sveto lil e prorokosko Isaijasko:
"Vo si o glaso savo čhol muj ande pustinja:
'Pripremin o drom palo Gospod,
vorton e staze pale leste!
5 Neka svako dolina pherdol
a svako gora neka slegnilpe!
Sa e banđe droma neka ispravinpe
thaj e grbave droma postanina ravne.
6 Thaj svako manuš dićhela o spasenje savo avel katar o Del.' "
7 O Jovano phenelas okolenđe save avenas te bolenpe: "Tumen e sapešće čhavra!
Koli upozorisarda tumen te našen katar e Devlešći bari holji savi avel? 8 Sikaven
tumare trajosa thaj tumare delenca kaj odvoisajle katar o bezeh thaj kaj obratisajle
e Devlešće. Na hohaven tumen kaj si tumenđe dosta te phenen: 'Amen sam e
Avramešće potomkurja,' kaj phenav tumenđe kaj o Del šaj vi katar akala bara te
vazdel čhavra e Avramešće." 9 Kaj o tover e Devlešće sudosko već si čhutino po
koreno e kaštesko. Svako kaš savo či bijanel lače plodurja čhinelape thaj čhudela
pes ande jag.
10 Askal o them phučlales: "So askal te ćeras?"
11 A o Jovano phendas lenđe: "Kas si duj gada neka del jek okole kas naj. Thaj kas
si habe neka del okoles kas naj."
12 Aviline vi e carinikurja te o Jovane bolelen thaj phendine lešće: "Sikamneja, so
amen te ćeras?"
13 A o Jovane phendas lenđe: "Na roden majbut porezo nego so odredil tumenđe e
vlast."
14 E vojnikurja isto phučline: "A amen so te ćeras?"
A vo phendas lenđe: "Khonikastar na len love pe sila, na optužin khonikas
hohamne thaj aven zadovoljno tumare poćinava."
15 Ande godoja vrjama o them ažućarelas e Mesija thaj savora ande pire ile
phučenaspe te naj možda o Jovano Mesija. 16 Zato o Jovano phendas savorenđe:
"Me bolava tumen e pajesa, ali avel vareko pale mande ko si majmoćno mandar,
kašće me najsem dostojno ni e haravlja pe sandale te putrav. Vo bolela tumen e
Sveto Duhosa thaj e jagasa. 17 Vo si spremno te losarel o kućin e đivesko katar e
pleva. O điv ćidela thaj spremila ande piri žitnica, a e pleva dela jag e jagasa savi
naštik mudardol." 18 Thaj but kasave opomene o Jovano phendas e themešće thaj
navestilas lenđe e Bahtali nevimata.
19 A o Irod o vladari kas o Jovano ukorisarda zato kaj lijas e Irodijada savi sas
romnji lešće phralešći, thaj pale sa aver bilačhimata save ćerda, 20 pe sa godova još
vi e Jovane čhuda ande tamnica.

O Jovano bolel e Isuse

21 Kana o Jovano bolelas sa e themes, bolape vi o Isus. Dok o Isus molisajlo, putajlo
o nebo, 22 thaj fuljisto pe leste o Sveto Duho ando telesno obliko sago golubo, thaj

andar o nebo ašundilo o glaso savo phendas: “Tu san mungro voljeno Čhavo. Tu san mungri bah!”

E Isusesko poreklo

23 Kana o Isus započnisardas e javno služba katar o Del, sas les varekaj katar trjanda brš. Inćarelaspe kaj si o Isus čhavo e Josifesko.
O Josif sas e Ilijesko čhavo,
24 o Ilija sas e Matatesko čhavo,
a o Matat e Levijesko čhavo,
o Levije sas e Melhijesko čhavo,
o Melhi sas e Janajesko čhavo,
o Janaj e Josifesko čhavo,
25 o Josif sas e Matatesko čhavo,
o Matatija sas e Amosesko čhavo,
o Amos sas e Naumasko čhavo,
o Naum sas e Eslijesko čhavo,
o Eslija sas e Nangejesko čhavo,
26 o Nangej sas e Maatesko čhavo,
o Maat sas e Matatijesko čhavo,
o Matatija sas e Semeinasko čhavo,
o Semein sas e Josihesko čhavo,
o Josih sas e Jodasko čhavo,
27 o Joda sas e Joananesko čhavo,
o Joanan sas e Risasko čhavo,
o Risa sas e Zorovavelesko čhavo,
o Zorovavel sas e Salatiilesko čhavo,
o Salatiil sas e Nirijasko čhavo,
28 o Niri sas e Melhijasko čhavo,
o Melhi sas e Adijasko čhavo,
o Adi sas e Kosamesko čhavo,
o Kosam sas e Elmadamesko čhavo,
o Elmadam sas e Iresko čhavo,
29 o Ir sas e Isusesko čhavo,
o Isus sas e Eliezeresko čhavo,
o Eliezer sas e Jorimesko čhavo,
o Jorim sas e Matatesko čhavo,
o Matat sas e Levijesko čhavo,
30 o Levije sas e Simeonesko čhavo,
o Simeon sas e Judasko čhavo,
o Juda sas e Josifesko čhavo,
o Josif sas e Jonamesko čhavo,
o Jonam sas e Eliakimesko čhavo,
31 o Eliakim sas e Melejasko čhavo,
o Meleja sas e Menasko čhavo,
o Mena sas e Matatesko čhavo,
o Matata sas e Natanesko čhavo,
o Natan sas e Davidesko čhavo,
32 o David sas e Jesejesko čhavo,
o Jesej sas e Jovidesko čhavo,
o Jovid sas e Voozesko čhavo,
o Vooz sas e Salmonesko čhavo,
o Salmon sas e Naasonesko čhavo,

33 o Naason sas e Aminadavesko čhavo,
o Aminadav sas e Adminesko čhavo,
o Admin sas e Arnijesko čhavo,
o Arni sas e Esromesko čhavo,
o Esrom sas e Faresesko čhavo,
o Fares sas e Judasko čhavo,
34 o Juda sas e Jakovesko čhavo,
o Jakov sas e Isakosko čhavo,
o Isak sas e Avraamesko čhavo,
o Avram sas e Tarasko čhavo,
o Tara sas e Nahoresko čhavo,
35 o Nahor sas e Seruhesko čhavo,
o Seruh sas e Ragavesko čhavo,
o Ragav sas e Falekesko čhavo,
o Falek sas e Everesko čhavo,
o Ever sas e Salasko čhavo,
36 o Sala sas e Kainamesko čhavo,
o Kainam sas e Arfaksadesko čhavo,
o Arfaksad sas e Simesko čhavo,
o Sim sas e Nojesko čhavo,
o Noje sas e Lamehesko čhavo,
37 o Lameh sas e Matusalinesko čhavo,
o Matusalin sas e Enohesko čhavo,
o Enoh sas e Jaretesko čhavo,
o Jaret sas e Malaleilesko čhavo,
o Malaleil sas e Kainamesko čhavo,
38 o Kainam sas e Enosesko čhavo,
o Enos sas e Sitesko čhavo,
o Sit sas e Adamesko čhavo,
o Adam sas e Devlesko čhavo.

4

O beng iskušil e Isuse

1 O Isus, pherdo e Sveto Duhosa, boldape katar e reka Jordan thaj o Sveto Duho inđardale ande pustinja, 2 okote o beng iskušilas las štarvardeš đesa thaj khanči či hala pale godoja vrjama, a kana nakhline godola đesa vo bokhajlo.

3 A o beng phendas lešće: "Ako san Čhavo e Devlesko, phen akale barešće te postanil mangro."

4 A o Isus phendas lešće: "Ando Sveto lil ačhel ramome: 'Či trail o manuš samo katar o mangro.' "

5 O beng inđarda les pe vuči gora thaj sikadas lešće sa e carstvurja akale themešće ando treno e jakhako. 6 Thaj phendas lešće o beng: "Tuće dava sa akaja vlast thaj e slava lenđi, kaj si manđe predaime thaj me šaj te dava len kašće me kamav. 7 Ako peres pe koča angle mande thaj slavis man, sa avela ćiro."

8 A o Isus phendas lešće: "Ando Sveto lil ačhel ramome: 'De koča samo anglo Gospod ćiro Del, thaj jedino les slavisar.' "

9 Thaj o beng inđarda les ando Jerusalim thaj čhuta les po vrho e Hramosko thaj phendas lešće: "Ako san tu Čhavo e Devlesko, čhude tut katar tele 10 kaj ando Sveto lil ramol:

'Pire anđelenđe zapovedila pale tute
te len sama pe tute',
11 thaj:

‘von pe vas inđarena tut
te či pećes e pungresa ando bar.’ ”

12 A o Isus phendas lešće: “Ramome si vi akava: ‘Na iskušisar e Gospode ćire
Devle.’ ”
13 Thaj kana o beng završisarda te iskušil les, đelotar lestar pale varesošći vrjama.

O Isus boldape ande galilejako krajo

14 O Isus boldape ando galilejako krajo pherdo e Sveto Duhošće silava thaj o glaso
pale leste buljilo pe sasto godova krajo. 15 Sikavelas pe lenđe sinagoge, thaj savora
šukar mothonas pale leste.

O Isus sas tradino andar o Nazaret

16 Thaj avilo ando gav savo akhardolas Nazaret kaj barilo thaj pe piro običajo ando
savato dija ande sinagoga thaj uštilo te čitol. 17 Dine les o lil katar o proroko Isaija,
putardas o lil thaj arakhla o than kaj si ramome:
18 “O Duho e Gospodesko si pe mande
zato makhlas mungro šoro e uljeja thaj bičhalda man
te anav e Bahtali nevimata e čorenđe,
bičhalda man te propovediv e phanglenđe kaj avena mukline,
thaj e korenđe kaj dićhena,
a e mučime kaj avena oslobodime
19 thaj te proglasiv o brš milosti e Gospodesko”.
20 Phandada o Lil, dijala ko sluga thaj bešlo te sikavel, a savora save sas ande
sinagoga dićhenas pe leste. 21 Thaj počnisarda te phenel lenđe: “Ađes akava Lil savo
ašundine tumare kanenca pherdilo.”
22 Savora phenenas sa majšukar pale leste thaj divinaspe e šukar alavenđe kaj
inkljenas andar lesko muj thaj phenenas: “Naj li akava o čhavo e Josifesko?”
23 Askal phendas lenđe: “Tumen manđe bi sumnjako mothona akaja poslovica:
‘Doktorina! Sastar korkoro tut!’ Ćer vi akate ande ćiro gav kaj barilan so ašundam
kaj ćerdan ando Kafarnaum.” 24 Askal ačhilo majdur te mothol: “Čačes phenav
tumenđe: ‘Nijek proroko či lače avilo ande piro gav kaj bajrilo.’
25 A čačes phenav tumenđe: E but udovice sas ando Izrael ande vrjama kana sas
o Ilija proroko, askal o nebo phandadilo pe trin brš thaj šov čhon thaj sas bari bok
pe sasti phuv e Izraelošći. 26 Ali nijećhaće lendar nas bičhaldo o Ilija osim varesave
udovicaće ando gav Sarepta, savo sas ando Sidonsko krajo. 27 Thaj but gubavcurja
sas ando Izrael pale vrjama kano sas o Jelisej proroko ali ni jek lendar či sastilo nego
samo o Neman andar e Sirija.”
28 Thaj savora ande sinagoga zurale holjajle kana ašundine akava. 29 Uštile thaj
tradine les avri andar o gav thaj inđardine les po vrho e gorako kaj sas sazidome
lengo gav te čhuden les opral. 30 Ali vo nakhlo maškar lende thaj đelotar.

O Isus tradel e nečiste duhos

31 Thaj avilo ando galilejsko gav savo akhardolas Kafarnaum thaj sikavelas len ando
savato. 32 A o but o them čudilaspe lešće sikavipešće kaj lesko svato sas pherdo sile.
33 Ande sinagoga sas varesavo manuš ande savo sas bilačho duho e benđesko, vo
čhutas muj zurale glasosa: 34 “So kames amendar, Isuse andar o gav Nazaret? Avilan
te uništis men? Džanav ko san: Sveco e Devlesko.”
35 A o Isus zapovedisardas lešće: “Phandav ćiro muj thaj inklji andar leste!” Askal
o bilačho duho harada les angle savorende, inkljisto andar leste thaj ni cara či
naudisardas lešće.

36 Savora sas but začudime thaj phenenas jek avrešće: “Sosko si godova svato,
te ando autoriteto thaj ande sila zapovedil e bilače duhonenđe thaj von inkljen!”
37 Thaj o glaso pale leste buljilo pe sa e okolne thana.

O Isus sastarel e Simonešće sokra

38 Kana inkljisto andar e sinagoga, dija ande Simonesko ćher. E Simonešće sokra
astardas e bari groznica, pa zamolisardine les te sastarel lat. 39 Vo banđilo paše late
thaj zapovedisardas e groznicaće te mućela thaj e groznica nestanisardas. Voj odma
uštili thaj ačhili te služil len.

O Isus sastarel e buten nasvalen

40 Kana nakhlas o savatosko đes, sa e nasvalen katar razne nasvalimata, anenas
len ko Isus, a vo pe savorende čholas pire vas thaj von sastonas. 41 A vi e bilače
duhurja inkljenas andar e but e manuša thaj čhonas muj thaj phenenas: “Tu san
Čhavo e Devlesko!” A vo pretilas lenđe thaj zabranisardas lenđe te na ćeren svato,
kaj von džanenas kaj si vo o Hristo.
42 A kana svanosardas o đes, inkljisto thaj đelotar po pusto than. A o them rodelas
les . Kana arakhline les avile leste thaj kamline te ačhaven les te na džaltar lendar.
43 A vo phendas lenđe: “Vi e manušenđe andar e aver gava trubul te anav e Bahtali
nevimata pale Devlesko carstvo, kaj zato o Del bičhalda man.” 44 Thaj nastavisarda
te propovedil pe judejske sinagoge.

5

O Isus akharel e sikavnen te sledin les

1 Jekhvar kana o Isus ačhelas pe obala ko galilejako jezero, o them spidelaspe pe
leste te ašunen o alav e Devlesko. 2 O Isus lija sama e duj čamcurija kaj ačhenas pe
obala andar save inkljistine e ribarja thaj halavenas pire mreže. 3 Thaj dija ande jek
katar o čamco savo sas e Simonesko thaj zamolisardas les te spiden les cara majdur
katar e obala. Bešlo andre thaj počnisardas te sikavel e theme andar o čamco.
4 A kana o Isus ačhilo te ćerel svato e themešće, phendas e Simonešće: “Otplovisar
okote kaj si handuk o paj thaj čhude e mreže ćire thaj astar e mačhen.” 5 A o Simon
phendas lešće: “Sikavneja! Sasti rjat trudisajlam thaj khanči či astardam, ali ako
tu gajda phenes, čhudava e mreže.” 6 Kana ćerdine godova, astardine but mače,
gaći kaj pharjonas lenđe mreže. 7 Dine znako pire drugarenđe ando aver čamco te
aven te pomožin len. Kana von aviline, pherdine e liduj čamcurija gajda kaj gata
potonisardine.
8 A kana dikhlas o Simon Petar, pelo pe pire koča angle Isusešće pungre thaj
phendas: “Džatar mandar, Gospode! Me sem bezehalo manuš.” 9 Thaj sas ando
čudo o Petar thaj savora save sas lesa zbog e bute e mače kaj astardine. 10 A gajda
vi o Jakov thaj o Jovano sas ando čudo. Von sas e čhave e Zevedeješće thaj e drugarja
e Simonešće. A o Isus phendas e Simonešće: “Na dara! Katar akana e manušen
astareja sago e mačhen.”
11 Thaj crdine e čamcurja pe phuv, mukline sa thaj teljardine pale leste.

O Isus sastarel e manuše katar e guba

12 Kana sas o Isus ande jek gav, dijas pe jek manuš savo sas sa ande guba. Dikhla
e Isuse thaj pelo angle leste e mujesa džike phuv, thaj zamolisarda les: “Gospode! Te
kames šaj te sastares man katar e guba.”
13 Vo čhuta po vas pe leste thaj phendas: “Kamav, av sasto!” Thaj e guba odma peli
lestar. 14 A o Isus zapovedisardas lešće: “Na phen khonikašće, nego dža thaj sikav
tu e rašaješće thaj prinesisar ćiri žrtva palo ćiro sastipe, sar odredisardas o Mojsije.
Godova avela sago dokazo e manušenđe.”

15 A o glaso pale leste još majbut buljolas thaj o but o them ćidelaspe te ašunen les
thaj te sastarel len katar lenđe nasvalimata. 16 A vo đelotar ande pustinja te molilpe
e Devlešće.

E Isuse si vlast te jartosarel e bezeha

17 Jek đes dok o Isus sikavelas e themes, bešenas lesa e fariseja thaj e sikavne e
Mojsiješće zakonestar save aviline andar sa e galilejske gava, judejske thaj andar o
Jerusalim. A e sila e Gospodešći sas e Isuseja te sastarel e nasvalen. 18 Askal aviline
varesošće manuša save inđarenas pe nosilje e manušes savo sas lino. Kamline te
anen les andre thaj te čhon les anglo Isus. 19 Ali, sar katar o but o them naštik dine
lesa andre, linepe po krovo e ćheresko thaj kroz o krovo muklinele tele zajedno e
nosiljasa maškare anglo Isus.
20 Kana o Isus dikhla lengo paćipe, phendas e line manušešće: "Manušeja,
jartompe tuće ćire bezeha."
21 E fariseja thaj e sikavne e Mojsiješće zakonestar počnisardine te gndin: "Ko si
akava kaj hulil po Del? Ko šaj te jartosarel e bezeha osim o Del?"
22 A o Isus džangla lenđe gndimata thaj phendas lenđe: "Sostar gajda gndin ande
tumare ile? 23 So si maj loće te phenelpe: 'Jartime si tuće će bezeha' ili te phenelpe:
'Ušti thaj phir'? 24 Dokaživa tumenđe kaj man, e Čhaves e Manušešće, si vlast pe
phuv te jartosarv e bezeha." Askal phendas e line manušešće: "Tuće phenav: 'Ušti,
le ćire nosilje thaj džatar tuće ćhere!' "
25 Vo odma uštilo angle lende thaj lija pe soste pašljolas thaj đelotar pire ćherešće
thaj hvalilas e Devle. 26 Savora sas ando čudo, slavinas e Devle thaj pherde dar
phenenas: "Čudurja ađes dikhlam!"

O Isus akharel e Levije (savo akhardolas vi Matej)

27 Pale godova o Isus inkljisto thaj dikhla e cariniko savo bučholas Levije kaj bešel
po than kaj poćinelas pe o porezo thaj phendas lešće: "Av pale mande." 28 O Levije
mukla sa, uštilo thaj teljarda pale leste.
29 Pale godova o Levije ćerdas lešće ande piro ćher bari gozba. Leja pale
sinija bešenas but carinikurja thaj vi aver manuša. 30 Askal e fariseja thaj lenđe
sikavne e Mojsiješće zakonestar počnisardine te mrmljan pe leste thaj phendine lešće
učenikonenđe: "Sostar han thaj pijen e carinikonenca thaj e bezehalenca?"
31 A o Isus phendas lenđe akaja izreka: " 'Či trubun e saste manuša e doktore nego
e nasvale'. 32 Gajda vi me či avilem te akharav e pravednikonen, nego e bezehalen te
boldenpe katar pire bezeha ko Del."

E Isuse phučen palo posto

33 Von askal phendine lešće: "Sostar e Jovanošće učenikurja često postin thaj
molinpe, isto gajda vi e farisejenđe učenikurja, a ćire či postin nego han thaj pijen?"
34 A o Isus phendas lenđe: "Tuguin li e svaturja dok si o džamutro lenca? Nisar!
35 Nego avela o đes kana otmina lendar e džamutre thaj askal postina ande godola
đesa."
36 O Isus phendas lenđe još jek paramiči ande slike: "Khonik či čhinel o nevo kotor
katar e nevi haljina te suvel pe purani haljina. Ako godova ćerel, e nevi haljina
čhindola, a e purane haljinaće či ačhela o kotor katar e nevi haljina. 37 Khonik
či čhol e nevi mol ande purani morćhaći trasta, kaj e nevi mol pharavela e trasta
thaj e mol čhordola, a e morćhaći trasta propadnila. 38 Nego e nevi mol ande nevi
morćhaći trasta trubul te čholpe. 39 Thaj khonik ko pijel e purani mol, či kamel e
nevi, kaj phenel e purani mol si majlačhi."

6

O Čhavo o Manušesko si majbaro katar o savato

1 Jek savato kana o Isus naćhelas maškar e njive, lešće učenikurja trgonas o điv e
vastenca thaj hanas. 2 A varesave katar e fariseja phendine e Isusešće: “Sostar ćeren,
okova so po zakono naj muklo te ćerelpe savatone?”
3 A o Isus phendas lenđe: “Sigurno čitosardine ando Sveto lil so o David ćerdas,
kana vo thaj okola save sas lesa bokhajle a nas len so te han. 4 Dijas ande Devlesko
ćher thaj lijas e svete mangre save či tromal te hal khonik osim e rašaja, hala thaj
dija vi okolenđe save džanas pale leste.” 5 Thaj phendas lenđe: “Kaj me, o Čhavo e
Manušesko, gospodari sem e savatosko.”

O Isus sastarel savatone

6 A jek aver savato, o Isus dija ande sinagoga thaj sikavelas, a kote sas jek manuš e
šuće vastesa. 7 E fariseja thaj e sikavne e Mojsiješće zakonestar inćarenas e jakha pe
leste te dićhen dali sastarela ando savato te došaren les. 8 A vo džanglas e gndimata
lenđe thaj phendas e manušešće e šuće vastesa: “Ušti thaj ač maškare.” A vo uštilo
thaj ačhilo angle manuša.
9 A o Isus phendas lenđe: Te phučav tumen: “Dali tromalpe savatone te ćerelpe
lačhipe ili bilačhipe, o trajo te spasilpe ili te hasarelpe?” A von samo ačhenas. 10 O
Isus dikhlas pe lende savorende thaj phendas e manušešće e šuće vastesa: “Inzar ćo
vas.” A vo ćerda gajda thaj o vas lesko sastilo thaj sas sasto sago vi aver. 11 A e fariseja
thaj e sikavne e Mojsiješće zakonestar holjajle thaj ćerdine svato maškar pende so te
ćeren e Isuseja.

O Isus akharel e apostolen

12 Ande godoja vrjama o Isus đelo pe gora te molilpe. Okote ačhilo sasti rjat thaj
molilaspe e Devlešće. 13 Thaj kana avilo o đes, akhardas pire e učenikonen thaj
losarda maškarlende e dešudujen, thaj akharda len apostolurja a lenđe alava sas:
14 O Simon (saves akharenas Petar), thaj
o Andrija (e Petresko phral),
o Jakov thaj
o Jovan,
o Filip thaj
o Vartolomej,
15 o Matej thaj
o Toma,
o Jakov (savo sas čhavo e Alfejevesko) thaj
o Simon (savo sas pobunjeniko),
16 o Juda (čhavo e Jakovesko), thaj
o Juda (andar o gav Iskariot, savo izdaisarda les).

Blago okolenđe save pouzdinpe ando Del

17 Pale godova o Isus fuljisto lenca tele katar e gora thaj ačhilo po ravno than.
Okote sas baro brojo lešće učenikurja thaj o silno them andar o krajo e judejako,
andar o Jerusalimo, andar e tirske thaj andar e sidonske gava pašo more. 18 Von
aviline te ašunen les thaj te sastarel len katar lenđe nasvalimata, a avenas vi okola
saven mučinas e bilače duhurja, a o Isus oslobodilas len. 19 Thaj sa o them rodelas
te čhon pire vas pe leste, kaj andar leste inkljelas e sila thaj von sa sastonas.
20 Vo dikhla pe pire učenikurja thaj phendas:
“Blago tumenđe save sen čore,
kaj si tumaro e Devlesko carstvo.

21 Blago tumenđe save sen akana bokhale,
kaj čaljona.
Blago tumenđe save akana roven,
kaj asana.
22 Blago tumenđe kana e manuša mrzana tumen,
kana odbacina tumen, kana ladžarena tumen,
thaj kana phenena pale tumende kaj sen bilače,
zbog godova kaj paćan ande mande, ando Čhavo e Manušesko!
23 Radujin tumen ande godola đesa thaj ćhelen e bahtatar, kaj bari si tumari
nagrada po nebo! Kaj sa godova bilačhipe isto gajda amaro them ćerelas amare
prorokonenđe ande lenđi vrjama.
24 Ali teško tumenđe save sen akana barvale,
kaj već primisardine e uteha tumari.
25 Teško tumenđe kaj sen akana čaljarde,
kaj bokhavona.
Teško tumenđe kaj asan akana,
kaj rovena thaj tuguina.
26 Teško tumenđe kana savora lače mothona pale tumende,
kaj isto gajda amaro them ćerelas amare hohamne prorokonenđe ande lenđe
vrjama."

Aven bare ileja okolenđe save mrzan tumen

27 "Ali tumenđe save ašunen phenav: Volin tumare dušmajen! Ćeran lačhipe
okolenđe save mrzan tumen! 28 Blagoslovin okolen kaj den tumen romaja! Molin
tumen e Devlešće pale okola save vređon tumen. 29 Ako vareko pećel tut pe jek rig e
muješći, bolde lešće vi aver rig. Ako vareko lijas ćiro ogrtači, deles vi ćiro gad. 30 Ko
manđel tutar vareso, de les. A okolestar kaj otmil ćiro, na rode palpale. 31 Thaj askal
sar kaman te ćeren e manuša tumenđe, gajda ćeren vi tumen lenđe.
32 Ako volin samo okolen save tumen volin, sošći avela tumari nagrada? Kaj vi e
bezehale volin samo okolen save len volin. 33 Thaj ako ćeren lačhipe samo okolenđe
kaj tumenđe ćeren lačhipe, sošći avela tumari nagrada? Kaj vi e bezehale ćeren
gajda. 34 Thaj te den udžile samo okolen katar save ažućaren te bolden tumenđe,
sošći avela tumari nagrada? Kaj vi e bezehale den e bezehalen udžile te šaj palem
dobin palpale.
35 Volin tumare dušmajen, ćeren lenđe lačhipe, den len udžile thaj na ažućaren
khanči te bolden tumenđe. Ako ćeren gajda, avela bari tumari poćin, thaj avena
čhave e Majbarešće, kaj si vo lačho čak vi okolenđe kaj si nezahvalne thaj vi e
bilačhenđe. 36 Aven dakle bare ileja sago kaj si vi tumaro nebesko Dad bare ileja."

O Isus sikavel te na avas licemerne
(Mt 7,1–5)

37 Na sudin thaj či sudilape tumenđe. Na osudin thaj či avena osudime. Jartosaren
thaj jartolape tumenđe. 38 Den thaj dela pe tumenđe. Čhordola pe tumenđe ande
angalja lačhi mera, nabime, ćhinosardi thaj preobilno kaj sošće merava merin kasave
merava merilape tumenđe.
39 Thaj phendas lenđe akaja paramiči ande slike: "Dali šaj o koro e kore te vodil?
Či li perena liduj ande hv? 40 Nijek učeniko naj majbaro katar piro sikavno. Svako
savo si sikado dži ko krajo, avela sago vi o sikavno lesko.
41 Sostar dićhes e kaštešći prušuk ande jak ćire phralešći, kana či haćares o baro
kaš ande ćiri jak? 42 Sar šaj phenes ćire phralešće: 'Phrala, ažućar te inkalav e
kaštešći prušuk savi si ande ćiri jak', kana ni korkoro či haćares o baro kaš ande ćiri

jak? Licemernona! Majsigo inkal o baro kaš andar ćiri jak thaj majlače dićheja e kaštešći prušuk te inkales andar ćire phralešći jak."

Sova si pherdo ilo godova inkljel po muj

43 Lačho kaš či bijanel bilače plodurja, a bilačho kaš či bijanel lače plodurja.
44 Kaj svako kaš pe piro plodo pindžarelpe. E smokva thaj e drak či kušenpe katar e
kangre. 45 O lačho manuš andar e lači riznica pire ilešći inkalel lačhipe, a o bilačho
manuš andar piro bilačho ilo inkalel o bilačhipe, kaj andar o muj inkljel sova si
pherdo o ilo.

O gođaver si paćivalo e Isusešće alavenđe

46 "Sostar akharen man: 'Gospode! Gospode!' A naj sen paćivale okolešće so
phenav tumenđe? 47 Sikavava tumenđe pe kaste anel svako savo avel mande, ašunel
mungre alava thaj si paćavilo mungre alavenđe: 48 Slično si sago o manuš savo agajda
ćerdas piro ćher: hanadas handuk thaj čhuta o temelji pe stena. Kana avili e poplava,
o paj navalisarda po ćher, ali naštik haradale kaj sas lače sagradime. 49 A kova savo
ašundas mungre alava a naj paćavilo mungre alavenđe, vo si sago o manuš savo
vazdas piro ćher pe phuv bi temeljesko, pe savo navalisarda o paj, odma harada o
ćher thaj katar godova ćher sas bari ruševina."

7

E kapetanesko paćipe

1 Kana o Isus dija gata sa godola alava anglo them, dija ando gav Kafarnaum.
2 Varesave rimske kapetano sas robo savo sas nasvalo po smrto, a vo sas lešće
but drago. 3 A kana o kapetano ašundas palo Isus, bičhaldas lešće e židovske
starešinen thaj molisarda les te avel te sastarel lešće slugo. 4 A von aviline ko Isus
thaj počnisardine ilestar te molin les alavenca: "Zaslužisarda te ćeres lešće godova,
5 kaj volil amare theme thaj vo vazdas amenđe e sinagoga."
6 A o Isus teljarda lenca. Thaj kana sas već paše ko ćher, bičhalda o kapetano pire
drugaren leste te phenen lešće: "Gospode! Na truditu, kaj Najsem dostojno te des
ande mungro ćher. 7 Zato vi či inćara man dostojno te avav angle tute, nego samo
phen alav thaj o sluga mungro sastola. 8 Kaj vi me sem manuš tale vlast thaj si man
tale mande vojnikurja. Thaj kana phenav jećhešće: 'Dža!', vo džaltar. Thaj kana
phenav averešće: 'Av!', vo avel. Thaj kana phenav mungre robošće: 'Ćer godova!'
vo ćerel."
9 A kana godova ašundas o Isus, zadivisajlo e kapetanošće thaj boldape ko them
savo džalas pale leste thaj phendas: "Phenav tumenđe: kasavo paćipe či arakhlem
ke nijek manuš ando Izrael!" 10 A kana okola kaj sas bičhalde katar o kapetano
boldinepe ćhere, arakhline e robo kaj si sasto.

O Isus vazdel andar e mule e udovicaće čhaves

11 Pale godova o Isus teljarda ando gav savo akhardolas Nain. Pale leste džans e
učenikurja thaj o but o them. 12 Kana avilo paše ke gavesko vudar, baš askal inkalenas
e mule, čhave savo sas jedinco pire dejako savi sas udovica. Lava sas o but o them
andar o gav. 13 Kana dikhlala o Gospod, sažalisajlo pe late thaj phendas laće: "Na
rov!" 14 Pale godova avilo ko mohto, čhuta pire vas pe leste thaj o kola kaj inđarenas
o mohto ačhiline. A vo phendas: "Čhaveja, tuće phenav: Ušti!" 15 O mulo vazdape,
bešlo thaj počnisarda te ćerel svato. A o Isus dijales lešće dejaće.
16 A savora zadivisajle thaj počnisardine te hvalin e Devle alavenca: "Baro proroko
avilo maškar amende!" thaj: "O Del avilo ando pomoć pire themešće!" 17 Thaj godova
glaso pale leste buljilo pe saste judejske krajurja thaj pe sasti okolina.

O Isus ćerel svato palo Jovano savo bolel

18 E Jovanošće učenikurja javisardine e Jovanošće so o Isus ćerdas. A vo akhardas
pire dujen učenikonen 19 thaj bičhalda len ko Gospod te phučen les: "Dali san tu
okova saves o Del obećisardas kaj bičhalela les ili te ažućaras avres?"
20 Kana akala duj manuša aresline leste, phendine: "O Jovano savo bolel bičhalda
amen tute te phučas tut: 'Da li san tu okova saves obećisardas o Del kaj trubul te
avel, ili te ažućaras avres?' "
21 O Isus baš ande godova časo sastarelas e buten katar lenđe muke, razne
nasvalimata thaj katar e bilače duhurja thaj e bute kore manušenđe boldas o vido.
22 A o Isus phendas lenđe: "Džan thaj phenen e Jovanošće so upravo dikhline thaj so
ašundine: e kore dićhen, e banđe phiren, e gubavcurja saston, e kašuće ašunen, e
mule bolden pes ando trajo, a e čorenđe propovedilpe e Bahtali nevimata. 23 Blago
okolešće savo či sablaznilpe zbog mande."
24 A Kana e Jovanošće učenikurja đeletar, o Isus počnisardas te mothol e themešće
palo Jovano: "So đeline te dićhen ande pustinja? E trska, savja ljuljil e balval? Na!
25 So đeline te dićhen? Manušes savo lija pe peste šukar drze? Na! E manuša save
inđaren pe peste e šukar drze thaj train ando raskoš, von si ande carošće dvorurja.
26 So dakle inkljistine te dićhen? E proroko? Ej, me phenav tumenđe, vo si majbut vi
katar o proroko. 27 Kaj o Jovano si okova pale savo o Del phendas ando Sveto lil:

'Ake, me bičhalav angle tute mungre glasnikones thaj vo lačharela o drom angle tute.'

28 Phenav tumenđe: katar sa e manuša save sas ikada bijande, khonikal naj majbaro
katar o Jovano savo bolelas, a okova savo si majcikno ande Devlesko carstvo majbaro
si lestar."

E mudre prihvatisaren e Isusesko thaj e Jovanosko sikavipe

29 Kana sa o them thaj vi e carinikurja save sas bolde e Jovanošće boldimasa,
ašundine e Isuse sar ćerel svato priznaisardine kaj si e Devlesko sikavipe ispravno.
30 A e fariseja thaj e sikavne e Mojsiješće zakonestar, či kamenas te bolel len o Jovano.
Von odbisardine so o Del planirisarda pale lende.
31 O Isus phendas: "Kasa te usporediv e manušen katar akaja generacija? Kašće si
slične? 32 Lenca si sago čhavrenca save bešen po sokako thaj jek avrešće čhon muj:
'Svirosardam tumenđe veselo,
a tumen či ćheldine,
đilabadam tumenđe tužno,
a tumen či rujine!'
33 Gajda avilo o Jovano savo bolelas. Niti halas mangro niti pijelas mol, a tumen
phenen: 'O bilačho duho si ande leste!' 34 Avilem me, o Čhavo e Manušesko. Vi
hav vi pijav, a tumen phenen: 'Dik, o manuš halapljivo thaj matarno, drugari e
carinikonengo thaj e bezehalengo.' 35 Savora save prihvatin e Develešći mudrost
sikaven kaj si voj čači."

O Isus šaj te jartosarel e bezeha

36 Varesavo farisejo zamolisarda e Isuse te hal leste. O Isus dija ande farisejsko
ćher thaj lijas than pale sinija. 37 Kana ake avili varesošći manušnji savi sas bezehali
ando gav. Ašunda kaj si o Isus pale sinija ande farisejsko ćher, avili thaj andas e
alabasterosko čaroro ande savo sas kuč mirisno ulje. 38 Ačhili pale lešće pungre,
rovelas thaj e jasvenca thovelas lešće pungre a pire balenca khoselas len. Čumidelas
len thaj maćhelas len e mirisne uljeja.

39 Kana godova dikhlas o fariseji savo akharda e Isuse ande piro ćher, gndisardas
ande peste: “Kana akava avilosas proroko, džanglasas ko si thaj sošći si akaja
manušnji, savi diril les, kaj si bezehali.”
40 O Isus phendas lešće: “Simone, siman vareso te phenav tuće.”
A vo phendas: “Phen, sikavneja.”
41 O Isus majdur motholas: “Sas varesavo manuš savo delas averenđe udžile love.
Gajda sas duj džene save sas lešće udžile. Jek sas lešće udžile pandž šela rupune
lovora, a aver pandžvardeš. 42 Sar naštik te boldine e love save sas lešće udžile, vo
jartosardas liduj dženenđe o dugo. Savo lendar majbut volila les?”
43 O Simon phendas: “Gndiv kaj okova savešće si majbut jartome.” A o Isus phendas
lešće: “Lače phenes.”
44 Gajda boldape ke manušnji thaj phendas e Simonešće: “Dićhes akala manušnja?
Dijem ande ćiro ćher, a tu ni paj či dijan man te thovav mungre pungre, a voj pire
jasvenca thoda mungre pungre thaj pire balenca khosla len. 45 Tu či ni čumidan man,
a voj, sar dija andre, či ačhili te čumidel mungre pungre. 46 Uljeja mungro šoro či
makhlan, a voj e mirisne kuč uljeja mungre pungre makhlas. 47 Zato, phenav tuće:
‘Voj sikadas but ljubav kaj si laće jartome e but e bezeha, a maj cara ljubav sikadas
okova savo si maj cara svesno kaj si lešće jartome lešće bezeha.’ ” 48 A o Isus phendas
e manušnjaće: “Jartome si tuće ćire bezeha.”
49 A kola save sas pale sinija počnisardine te mothon maškar pende: “Ko si akava
kaj vi e bezeha jartol?”
50 A vo phendas e manušnjaće: “Zbog ćiro paćipe tu san spasime. Dža ando miro!”

8

E manušnja sledin e Isuse

1 Pale godova o Isus džalas pe sa e bare thaj cikne gava, propovedilas thaj navestilas
e Bahtali nevimata palo o carstvo e Devlesko. Pale leste džanas e dešuduj apostolurja
2 thaj varesave manušnja saven o Isus oslobodisardas katar e bilače duhurja thaj
sastarda len katar e nasvalimata: e Marija andar e Magdala, andar savi tradas efta
benga, 3 e Jovana romnji e Huzošći savo sas e Irodosko upravitelj, e Suzana, thaj but
aver save pomožinas e Isusešće thaj e dešuduje apostolenđe pire lovenca thaj okoleja
so saslena.

O Isus mothol e paramiči palo sijači

4 Dok još ćidelaspe o but o them andar e razne gava, o Isus phendas lenđe akaja
paramiči: 5 “Jek đes inkljisto o sejači te sejol. Dok sijolas, varesavo seme pelo po drom
thaj o them uštada les a e čiriknja aviline thaj haline les. 6 Aver seme pelo pe barutni
a kana inkljisto odma šućilo kaj nasle dosta vlage. 7 Varesavo seme pelo maškar e
kangre thaj e kangre tasadine les sar barjonas zajedno lesa. 8 A varesavo napokon
pelo pe lačhi phuv, niknosarda thaj bijanda šel drom majbut.” Phendas godova thaj
čhuta muj: “Ašunen kana već situmen kan!”

O Isus objasnisarel e paramiči palo sijači

9 E učenikurja phučline e Isuse so značil godoja paramiči. 10 A vo phendas lenđe:
“Tumenđe si dino te džanen e tajne e Devlešće carstvošće, a averenđe si dino samo
ande paramiča, kaj ando Sveto lil ačhel ramome:
‘vi ako dićhen
či primetin,
vi ako čhon kan
či haćaren.’

11 A akava si so značil e paramiči: O seme si sago o alav e Devlesko. 12 Okova seme
savo pelo po drom si sago e manuša save ašunen o alav, ali avel o beng thaj inđarel
o alav e Devlesko andar lenđe ile te na paćan thaj te či spasinpe. 13 A varesave si
sago o seme savo si posadime pe barutni phuv. Kana ašunen e Devlesko alav, odma
prihvatin les e bahtasa, ali naj len koreno. Varesavi vrjama paćan, ali kana aven e
kušnje von peren katar o paćipe. 14 A okova seme savo pelo ande kangre si sago
e manuša save ašunen o alav, ali još pe lengo drom e trajošće brige tasaven len e
barvalipeja thaj akale trajošće nasladenca thaj či anen lačho plodo. 15 Okova seme
savo pelo pe lačhi phuv si sago e manuša save ašunen o alav thaj inćarenle ando
lačho thaj plemenito ilo thaj ustrain dok či anen plodo."

Ko ašunel e Isusesko sikaipe barjola lesko duhovno haćaripe

16 "Khonikal kana del jag o stenko či čhol les talo čaro niti talo kreveto, nego čhon
les po čirako, te dićhen o svetlo okola save den andre. 17 Sa so si garado thaj ćerdo
tajno avela sikado javno thaj inkljela po videlo. 18 Len sama sar ašunen, kaj kas si
delape lešće, a kas naj lelape lestar vi okova so gndil kaj si les."

Ko si e Isusešći dej thaj lešće phral

19 Ko Isus aviline lešći dej thaj lešće phral, ali katar o but o them naštik ćerdine
lesa svato. 20 Vareko javisarda e Isusešće: "Ćiri dej thaj ćire phral ačhen avri thaj
kamen te dićhentu."
21 O Isus phendas lenđe: "Mungri dej thaj mungre phral si okola save ašunen thaj
izvršisaren o alav mungre Devlesko."

O Isus smiril e oluja

22 Jek đes o Isus phendas pire dešuduj učenikonenđe: "Hajde te nakhas pe koja
rig e jezerošći." O Isus thaj lešće učenikurja dine ando čamco thaj isplovisardine.
23 Dok plovinas, e Isuse lija e lindri. Ande godova muklape e oluja po jezero. E lađica
počnisarda te pherelpe e pajesa a von arakhlinepe ande bari briga pale piro trajo.
24 Aviline ko Isus, džungadine les thaj čhutine muj: "Sikavneja, sikavneja,
tasadosa!"
Vo džungadilo, thaj zapovedisarda e bavlajaće thaj e talasenđe thaj e talasurja
smirosajle thaj nastanisarda tišina. 25 A o Isus phendas lenđe: "Kaj tumaro paćipe?"
A von ande dar thaj ando čudo phučenas jek avres: "Ko si akava te zapovedil e
paješće thaj e bavlajaće, a von te pokorisarenpe lešće?"

O Isus tradel andar o manuš e bilače duhonen

26 Askal o Isus thaj lešće učenikurja otplovisardine pe obala ke gerasinsko krajo,
savo si pe koja rig katar o Galilejako jezero. 27 Dok o Isus inkljelas pe obala, avilo
angle leste o manuš ande savo sas e bilače duhurja. Već dugo či inđarelas e drze
pe peste, niti trailas ando ćher nego trailas ande limorja. 28 Kana o manuš dikhla
e Isuse, čhudape pe koča angle leste thaj ande sasto glaso čhuta muj: "So kames
mandar, Isuse, majbare Devlešće čhaveja? Moliv tut na mučisar man!" 29 (Kaj o
Isus zapovedisardas e bilače duhošće te inkljel andar godova manuš. Kaj već lungo
vrjama o bilačo duho inćarelas les ande piri vlast, Čak vi kana phandenas les ande
lancurja thaj ande okurja, o manuš trgolas e lancurja thaj o beng inđarelas les ande
pustinja.)
30 O Isus pe godova phučla les: "Sar bučhos?" Vo phendas: "Legija", kaj ande leste
dine e but bilače demonurja. 31 Thaj zamolisardine e Isuse te na naredil lenđe te
džantar ando bezdan.
32 A okote ande gora sas bari gomila bale save čarjonas. Askal e demonurja
zamolisardine e Isuse te mućel len te den ande bale. Thaj vo mukla len. 33 Askal

e bilače demonurja inkljistine andar o manuš thaj dine ande bale. Thaj e bale
pojurisardine niz o brego ando jezero thaj tasadile.
34 A kana dikhline okola manuša kaj lenas sama pe bale so sas, našline thaj
phendine pe gava thaj pe okoline thana so dikhline. 35 A o them inkljisto te dićhel
so sas. Avile džiko Isus thaj dikhline e manuše andar savo inkljistine e bilače
demonurja sar bešel džike Isusešće pungre, furjardo ande drze thaj saste gođasa
e dar askal dijas pe lende. 36 A okola kaj lenas sama pe bale phendine averenđe,
sar o Isus oslobodisardas e manuše ande savo sas e demonurja. 37 Askal e Isuse
zamolisarda sa o them andar e gerasinsko krajo te džaltar lendar kaj lijalen e bari
dar. O Isus dija ando čamco thaj teljarda palpale ande Galileja.
38 A o manuš andar savo o Isus tradas e bilače demonen, zamolisarda e Isuse te
šaj ačhel lesa, ali o Isus phendas lešće: 39 "Bolde tut ćhere thaj phen sa so ćerda tuće
o Del." Vo đelotar thaj razglasisarda pe sasto gav so ćerda lešće o Isus.

O Isus sastarel e manušnja thaj vazdel e mule čhora

40 A kana o Isus boldape palpale pe koja rig e jezerošći, maladale o them kaj željno
ažućarenas les. 41 Thaj dik, avilo o manuš kasko alav sas Jair, savo sas jek katar e
vođe ande sinagoga. Thaj pelo pe pire koča angle Isusešće pungre thaj zamolisarda
les te del ande lesko ćher 42 kaj sas po meripe lešći jedino čhej savja sas varekaj katar
dešuduj brš.
Dok o Isus džalas ande Jairesko ćher oko leste ćićidelaspe sa o them katar sa e riga.
43 A maškar o them sas jek manušnji savi sas nasvali katar o godova kaj dešuduj brš
thavdelas o rat latar. Sa so sasla dija pe doktorja thaj khonik naštik te sastarelas
lat. 44 Nakhli palal leste thaj astardape e ćoškostar katar e Isusešći haljina, thaj o rat
odma ačhilo latar.
45 A o Isus phendas: "Ko astardape pale mungri haljina?"
Savora počnisardine te braninpe, a o Petar phendas: "Sikavneja, o but o them
ćićideltut thaj spidelpe, a tu phučes ko astardape pale mande."
46 A o Isus phendas: "Vareko astardape pale mande. Hećardem sar e sila inkljisti
andar mande thaj vareko sastilo." 47 Kana e manušnji dikhla kaj či ačhili neprimetno,
izdralas e daratar thaj peli pe koča angle leste thaj angle sasto them phendas sostar
astardape pale leste thaj sar odma sastili. 48 A vo phendas laće: "Čhejo, ćiro paćipe
sastardatu. Dža ando miro!"
49 Dok o Isus još ćerelas svato e manušnjasa, avilo vareko andar e Jairesko ćher ko
Jair savo sas vođa ande sinagoga thaj phendas: "Ćiri čhej muli. Na mučisar majbut
e sikavne."
50 Ašunda godova o Isus thaj phendas: "Na dara! Samo paća thaj voj traila!"
51 Kana o Isus areslo ando ćher, či muklas khonikašće te den andre lesa osim o
Petre, o Jovane, o Jakov thaj e čhorako dade thaj laće deja. 52 A savora save sas ando
ćher rovenas thaj žalinas pale čhori. A o Isus phendas lenđe: "Na roven! Či muli,
nego samo sovel!"
53 A von asanas lestar kaj džangline kaj muli. 54 O Isus astarda lat palo vas thaj
čhuta muj: "Čhorije, ušti!" 55 Thaj lako duho boldape ande late thaj voj odma
uštili, a vo naredisardas te denla te hal. 56 A lako dad thaj laći dej čudisajle, a vo
zapovedisarda lenđe te na phenen khonikašće so sas.

9

O Isus bičhalel e dešuduj apostolen

1 O Isus akhardas e dešuduj apostolen thaj dijalen moć thaj vlast pe sa e bilače
duhurja thaj te sastaren katar e nasvalimata. 2 Bičhalda len te navestin e Devlesko

carstvo thaj te sastaren e nasvalen. 3 Thaj phendas lenđe: “Na te avel tumen tumenca
po drom ni rovlji, ni trasta ni so hana, ni love thaj na te avel tumen tumenca po duj
haljine! 4 Kana den ande varesko gav, ačhen ande jek ćher dok či džan ande aver
gav. 5 Ande savo gav či primin tumen, inkljen andar godova gav thaj ćhinon o praho
katar tumare pungre. Godova avela znako kaj mukline les lešće sudošće.”
6 Thaj e učenikurja teljardine majdur: obilarzinas e gava, navestinas e Bahtali
nevimata thaj sastarenas e nasvalen.

O Irod si zbunime

7 Kana ašunda o vladiri o Irod so dogodisajlo, sas zbunime, kaj varesave phenenas
kaj o Jovano savo bolelas uštilo andar e mule. 8 Aver phenenas pojavisajlo pe phuv o
Ilija, a aver palem phendine: “Uštilo andar e mule varesavo proroko andar e purani
vrjama.”
9 A o Irod phendas: “Me čhindem e Jovanosko šoro. Ko si askal akava pale kaste
gaći ašunav?” Thaj rodelas prilika te dićhel e Isuse.

O Isus pravarel e but theme

10 Kana e apostolurja boldinepe katar e okolne krajurja, phendine e Isusešće sa
so ćerdine. Askal o Isus inđarda len pesa te avel lenca korkoro, paše pašo gav
savo akhardol Vitsaida. 11 Ali kana godova ašunda o them, teljarda pale leste. Vo
primisarda len thaj phenelas lenđe pale Devlesko carstvo thaj sastardas savoren ko
trubuja sastipe. 12 Kana avilo majpaše o krajo e đesesko kasno mismere avile ko Isus
majpaše e dešuduj učenikurja thaj phendine e Isusešće: “Akava si pusto krajo, a već
si kasno. Muk e theme te džal pe okolne gava thaj e thana te ćinen pešće vareso te
han! kaj sam akate ando samotno krajo?”
13 A o Isus phendas lenđe: “Tumen den len te han!”
A von phendine, “Najamen majbut katar pandž mangre thaj duj mače, osim
te džas te ćinas hamasko pale sa o them.” 14 A sas varekaj katar pandž milje
muškarcurja (či đinavenas pe e manušnja thaj e čhavra).
O Isus phendas pire učenikonenđe: “Phenen lenđe te bešen ande skupine po
pandžvardeš džene.” 15 Thaj savora bešline. 16 A o Isus lijas e pandž mangre thaj e
duj mače, dikhlas prema o nebo thaj blagoslovisarda len. Askal phagla o mangro
pa dija pire učenikonenđe te podelin e themešće. 17 Savora haline thaj čaljile. Thaj
katar okova so ačhilo e themešće ćidine dešuduj pherde korpe kotora mangre thaj
mače.

O Petar haćarda kaj o Isus si o Hristo

18 Jekhvar dok o Isus crdape po korkoro than te molilpe, lesa sas samo lešće dešuduj
učenikurja. Pale godova phučla len: “So phenel o them, ko sem me?”
19 Von phendine: “Varesave phenen kaj san o Jovano savo bolelas, aver kaj san
o proroko Ilija, a trite palem kaj uštilo andar e mule varesavo katar aver purane
prorokurja.”
20 A vo phučla len: “A tumen, so tumen phenen, ko sem me?”
A o Petar phendas: “Hristo Pomazaniko e Devlesko!”

O Isus phenel pale piro smrto

21 A o Isus zapovedisardas lenđe te na phenen khonikašće kaj si vo o Mesija. 22 Thaj
phendas: “Me, o Čhavo e Manušesko, trubul but te trpisarav. E starešine, e šorvale
rašaja thaj e sikavne e Mojsiješće zakonestar odbacina man. Mudarena man, a me o
trito đes uštava andar e mule.”

So o manuš trubul te ćerel te avel e Isusesko učeniko

23 Pale godova o Isus phendas savorenđe: “Ako vareko kamel te avel mungro
sledbeniko, neka odreknilpe korkoro pestar, nek svako đes lel piro trušul thaj nek
džal pale mande. 24 Kaj svako ko kamel te spasil piro trajo, hasarela les; a ko hasarel
piro trajo zbog mande, godova spasila les. 25 Savi korist si e manušes, ako zadobil
sa o them, a korkoro pes hasarel ili pešće naudil?” 26 Ko ladžal mandar thaj mungre
alavendar, lestar vi me, o Čhavo e Manušesko, ladžava kana avava ande slava mungri
thaj e slava mungre Dadešći thaj e svete anđelenđi. 27 “Čačes phenav tumenđe:
‘Varesave save si akate tumendar či merena dok či dićhena e Devlesko carstvo.’ ”

O Del phenel e trin učenikonenđe kaj si o Isus pomazaniko

28 A kana nakhla varekaj katar ohto đes katar godola alava o Isus lijas pesa e Petre, e
Jovano thaj e Jakove ande gora te molinpe. 29 Dok molilaspe, lesko muj promenisajlo,
a e drze pe leste postanisardine parne thaj sjajne. 30 Ande godova pojavisajle duj
manuša thaj ćerenas svato e Isuseja. Sas godova o Mojsija thaj o Ilija. 31 Pojavisajle
ande slava thaj ćerenas lesa svato pale lesko smrto savo trubuja te podnesil ando
Jerusalim te pherdol o Lil.
32 E Petre thaj lešće drugaren lija e lindri. Kana džungadile, dikhline lešći slava
thaj duj manušen save ačhenas lesa. 33 Thaj dok godola duj džene džanastar lestar,
o Petar phendas e Isusešće: “Sikavneja, lače kaj sam kate. Te ćeras trin senice: jek
pale tute, jek palo Mojsije thaj jek palo Ilija.” Či džanelas so phenel. 34 Dok vo još
ćerelas svato, pojavisajlo o oblako thaj zasinisarda len. Kana o oblako učharda len,
lija len e bari dar.
35 Askal andar o oblako ašundilo o glaso savo phendas: “Akava si mungro Čhavo
saves odabirisardem! Leste čhon kan.” 36 Baš kana ašundilo o glaso, o Isus ačhilo
korkoro. E učenikurja ačhenas thaj askal još khonikašće khanči či phendine pale
okova so dikhline.

O Isus sastarel e čhave jedinco ande savo sas o bilačho duho

37 A kana thejara o đes o Isus thaj lešće učenikurja fuljistine katar e gora, avilo
angle leste o but o them. 38 Askal varesosko manuš savo sas maškar o them čhuta
muj: “Sikavneja, moliv tut dik mungre čhave, kaj si manđe jedinco. 39 Inćarel les o
bilačho duho. Andar jekhvar počnil te čhol muj; čhudel pes thaj e spuma del lešće
po muj. Gata nikada či mućel les thaj uništil les. 40 Molisardem ćire učenikonen te
traden e bilače duho andar leste avri ali von naštik tradine les.”
41 A o Isus phendas lenđe: “O bilače thaj bi paćako manušalen! Kozom semasa
tumenca, a tuman či paćan. Phučaman kozom još trpiva tumen! An akaring ćire
čhave!” 42 Dok o čhavro avelas paše, o bilačho duho harada les pe phuv thaj
ćhinosarda les. A o Isus zapretisardas e bilače duhošće thaj odma sastarda e čhave
thaj dijale lešće dadešće. 43 Savora divisajle okolešće so o Isus ćerdas.
Thaj dok savora čudinas pe okolešće so ćerelas o Isus, o Isus phendas pire
učenikonenđe: 44 “Lače zapamtisaren so phenav tumenđe: Me, o Čhavo e
Manušesko, avava dino ande vas e manušenđe.” 45 Ali e učenikurja či haćardine
so motholas, kaj nas lenđe dino te haćaren, o značenje sas lendar garado, a daranas
te phučen les te objasnil lenđe.

Ko si majbaro ande Devlesko carstvo?

46 E učenikurja počnisardine te raspravinpe ko maškar lende šaj avilosas majbaro.
47 O Isus džangla so si ande lenđe ile thaj lija e cikne čhavre, čhutale paše peste
48 thaj phendas lenđe: “Ko god primil akale cikne čhavre zbog mande, man primil.
A ko man primil, primil e Devles savo bičhalda man. O Del smatril kaj si majvažno
okova savo si majponizno maškar tumende!”

Ko naj protiv tumende tumenca si

49 Askal o Jovano phenda e Isusešće: “Sikavneja, dikhlam jećhe manuše sar ande
ćiro alav tradel e bilače duhonen. Amen phendam lešće te na ćerel godova, kaj či
džal pale tute.”
50 A o Isus phendas lešće: “Na branin lešće! Kaj ko naj protiv tumende, pale
tumende si!”

O Isus po drom palo Jerusalim kroz e Samarija

51 Kana avili majpaše e vrjama te o Isus boldelpe ando nebo, vo zurale odlučisarda
te džan ando Jerusalimo. 52 Thaj bičhalda e glasnikonen angle peste. Von đele thaj
dine ande varesosko samarijsko gav te pripremin lešće than kaj raćarela. 53 No okote
o them či kamlas te primin les kaj sas po drom palo Jerusalim. 54 Kana godova dikhline
lešće učenikurja o Jakov thaj o Jovano, phučline les: “Gospode! Kames te amen
phenas te fuljel o oganj andar o nebo thaj uništil len?” 55 A o Isus boldape lende thaj
phendas lenđe kaj či gndin lače. 56 Thaj đeletar ande aver gav.

O Isus kamel te mukas sa thaj te teljaras pale leste

57 Dok džanas dromesa, varesosko manuš phendas e Isusešće: “Džava pale tute kaj
god tu te džas.”
58 A o Isus phendas lešće: “E lisicen si lenđe jazbine, thaj e čirikljen lenđe
gnezdurja, a man e Čhave e Manušešće naj kaj mungro šoro te čhav.”
59 Varesave avrešće phenda o Isus: “Teljar pale mande!”
A vo phendas lešće: “Gospode, muk man majsigo te džav te prahov mungre dade.”
60 O Isus phendas lešće: “Muk e mulen te prahon pire mulen, a tu dža thaj
navestisar e Devlesko carstvo.”
61 Još vareko phendas: “Me džava pale tute Gospode, ali muk man te džav prvo te
jartoman katar mungri familija.”
62 A o Isus phendas lešće: “Ni jek savo lel o plugo ande pire vas te oril thaj askal
dićhel palpale, naj dostojno pale Devlesko carstvo.”

10

E učenikurja buljaren o carstvo e Devlesko

1 Pale godova o Gospod odredisardas aver eftavardeš thaj duj učenikonen thaj
bičhalda len po dujen angle peste ande svako gav thaj ande svako than kaj kamlas te
džal. 2 Majsigo so bičhalda len phendas lenđe: “E žetva si bari, a radnikurja si cara.
Molisaren e Gospodare katar e žetva te bičhalel e radnikonen ande piri žetva. 3 Džan!
Ake, bičhalav tumen sago e bakhroren maškar e ruva. 4 Na inđaren tumenca ni love,
ni trasta, ni so pođina. Dromesa na te hasaren tumari vrjama gajda kaj pozdravina
e theme thaj ćerena svato lenca.
5 Ande savo god ćher den, prvo phenen: ‘Miro akale ćherešće!’ 6 Te avilo okote
vareko dostojno palo tumaro miro, tumaro miro ačhela pe leste. A ako naj khonik
dostojno tumaro miro boldelape tumende. 7 Kana aven ande varesosko ćher, na
naćhen andar o ćher ande aver ćher, ačhen pe jek than han thaj pijen sa so inkalen
angle tumende. Kaj o radniko zaslužil piri poćin.”
8 Kana den ande savo gav thaj primin tumen, han so ponudin tumen. 9 Sastaren
e nasvalen save si ande godova gav thaj phenen lenđe: Akaleja pašilo tumenđe e
Devlesko carstvo! 10 A kana den ande varesavo gav thaj či primin tumen, inkljen
pe lešće sokača thaj phenen: 11 Čak vi o praho andar tumaro gav, savo astardape
pale amare pungre, khosas amendar sago o znako kaj o Del sudila tumenđe. Ali kava
džanen: Pašilo tumenđe e Devlesko carstvo! 12 Phenav tumenđe: Ando đes e sudosko
majloće avela e themešće andar e Sodoma nego e themešće andar akava gav.

O Isus upozoril e manušen andar e neposlušne gava

13 Teško tumenđe manušalen andar o gav Horazin! Teško tumenđe manušalen
andar o gav Vitsaida! Kaj te e čudurja save dogodisajle tumende dogodisajle sas
ando rumome gava o Tiro thaj o Sidon, e manuša andar godola gava već dumut
obratisajlesas thaj bešlinesas ande hrapavo thaj neudobne drze ando praho sago
znako palo pokajanje. 14 Ali e manušenđe andar o gav Tiro thaj andar o Sidon po
sudo avela majloće nego tumenđe. 15 Vi tumen manušalen andar o Kafarnaum! Zar
džiko nebo avena vazdine? Džiko than kaj si e mule haradona kaj si o tunjariko thaj
e jag.
16 Pale godova phendas e učenikonenđe: "Ko tumende čhol kan, mande čhol kan.
Ko tumen odbacil man odbacil, a ko man odbacil, odbacil okoles savo bičhalda man."

O Isus sikavel e učenikonen so si majvažno

17 Kana e eftavardeš thaj duj učenikurja boldine pes bahtale phendine: "Gospode,
čak vi e bilače duhurja pokorinpes angle amende ande ćiro alav!"
18 A o Isus phendas lenđe: "Dikhlem e benđenđe poglavica sar perel sar e munja
andar o nebo. 19 Ake dijem tumen vlast te uštaven pe sapa thaj pe škorpijonurja thaj
pe sa e sila e dušmaješći thaj khanči či naškodila tumenđe. 20 Ali na raduin tumen kaj
e bilače duhurja pokorinpe tumenđe, Ali raduin tumen zbog godova kaj si tumare
alava ramome ande Devlesko svitak ando nebo."

O Isus objavisarel kaj o Dad sa predaisardas lešće ande vas

21 Ande godova časo o Isus pherdo bah ando Sveto Duho phendas: "Slaviv tut, Dade,
tut savo san Gospodari e nebosko thaj e phuvjako, kaj garadan ćiro čačipe katar okola
save smatrin pes mudre thaj umne, a objavisardan e ciknenđe. Ej Dade! Gajda tuće
sviđosajlo.
22 Mungro Dad sa dija man thaj khonik či džanel ko si o Čhavo, nego samo o Dad;
niti ko si o Dad osim o Čhavo thaj okova kašće o Čhavo godova kamel te objavil."
23 Askal boldape ke učenikurja kana sas korkoro lenca thaj phendas lenđe: "Blago
e manušenđe save dićhen okova so tumare jakha dićhen! 24 Phenav tumenđe: But
prorokurja thaj e carurja kamline te dićhen man thaj te ašunen man, ali či dikhline
man thaj či ašundine man!"

O Isus sikavel sar te zadobis večno trajo

25 Jekhvar uštilo jek sikavno e Mojsiješće zakonestar te probil e Isuse thaj phučlas:
"Sikavneja, so trubul te ćerav te dobiv večno trajo?"
26 A vo phendas lešće: "So ramol ando Mojsijesko zakono? So okote čitosardan?"
27 Askal o manuš phendas "Čumide e Gospode Devle ćire saste ileja, ćire saste
dušava, ćire saste snagasa ćire saste gođasa, thaj volisar ćire pašutne sago kaj volis
korkoro tut!"
28 Pe godova phendas lešće o Isus: "Lače phendan. Godova ćer thaj avela tut
večno trajo."
29 Ali vo lija te sikavelpe pravedno, thaj phučla e Isuse: "A ko si mungro pašutno?"
30 A o Isus phendas: "Varesosko manuš fuljelas andar o Jerusalim ando gav savo
akhardolas Jerihon. Thaj astardine les e razbojnikurja. Von čhudine lestar e drze,
mardineles thaj đeletar. O manuš ačhilo te pašljol opaš mulo.
31 Slučajno godole dromesa naćhelas varesosko židovsko rašaj, dikhlale thaj nakhlo
gajda kaj zaobiđisarda les. 32 A gajda vi o levito e rašajesko pomoćniko: nakhlo kotar,
dikhlale thaj nakhlo paše leste.
33 Varesosko putniko Samarijanco areslo dži leste, dikhla les, thaj sažalisajlo pe
leste. 34 Avilo dži leste thaj thoda e rane lešće e uljesa thaj e molasa thaj paćarda len.

Thaj čhutale pe piro magarco, inđardale ande gostijonica thaj pobrinisajlo pale leste.
35 Thejara o đes inkalda duj rupune lovora, dija len e gostijoničarešće thaj phendas:
‘Le sama pe leste. Ako so majbut potrošil, poćinava tuće kana boldava man.’ ”
36 Askal o Isus phučla les: “So phenes, savo katar akala ponašisajlo sago pašutno
prema okova saves astardine e razbojnikurja?”
37 A vo phendas: “Okova savo pomognisarda lešće.”
Pe godova o Isus phenda lešće: “Dža thaj vi tu ćer gajda!”

Maj važno si te ašunas e Isusesko alav

38 Dok o Isus thaj lešće učenikurja gajda putuinas majdur prema o Jerusalim, dine
ande varesosko gav. Okote sas varesavi manušnji savi akhardolas Marta, primisarda
len ande piro ćher. 39 A sas lat phen savi akhardolas Marija. Voj bešelas dži ke
Gospodešće pungre thaj ašunelas o alav lesko. 40 A e Marta sas but zauzmime
godolesa kaj poslužilas. Voj avili leste thaj phendas: “Gospode! Zar či maris kaj
mungri phen mukla man korkoro te posluživ? Phen laće te pomožil man.”
41 A o Gospod phendas laće: “Marta, Marta! Na ha holji thaj uznemiritu pale but
godova, 42 a samo jek si važno. E Marija godova svatisardas thaj godova či lava latar.”

11

O učeniko phučel e Isuse te sikavel len sar te molin pes

1 Jekhvar kana o Isus završisardas e molitvava, avilo dži leste jek katar e učenikurja
thaj phendas lešće: “Gospode, sikav men te molimen sago kaj o Jovano savo bolelas
sikada pire učenikonen.”
2 O Isus phendas lenđe: “Kana molin tumen, phenen:
‘Dade amareja ando nebo! Neka avel sveto ćiro alav!
Neka avel ćiro carstvo!
3 Mangro amaro deamen svako đes!
4 Thaj jarto amenđe amare e bezeha,
sago kaj amen jartosaras svakonešće ko sagrešil protiv amende
thaj na de te peras ande kušnja!’ ”
5 Askal o Isus phendas lenđe: “Zamislin te džan ke tumaro drugari ande opaš e rjat
thaj phenen lešće: ‘Drugarina, deman udžile trin mangre. 6 Kaj avilo mungro drugari
katar o drom, a naj man so te čhav angle leste te hal!’ 7 A okova andral phenel lešće:
‘Na dosadisar manđe! O vudar si već phandado, a e čhavrora si manca ando kreveto
thaj soven. Naštik uštav te dav tut.’ 8 Phenav tumenđe: Ako či ni uštel te deles kaj
si lesko drugari, uštela te del les zbog godova kaj lešće drugare naj ladžavo te avel
uporno.
9 Isto gajda phenav tumenđe: Manđen thaj delape tumenđe! Roden thaj araćhena!
Maren po vudar thaj putrelape tumenđe! 10 Kaj ko god manđel, primil. Ko rodel,
araćhel. Ko marel po vudar, putrelpe lešće.
11 Savo dad maškar tumende kana o čhavro lesko manđel lestar mačho, del les
umesto mačho sap? 12 Ili kana manđel angro, zar dela les škorpijono? 13 Ako tumen,
vi ako sen bilače, džanen te den lače darurja tumare čhavrenđe, kozom majbut
tumaro nebesko Dad dela Sveto Duho okolen save manđen lestar!”

E Isusešći sila avel katar o Del

14 Jekhvar o Isus trada e bilače duho andar o manuš savo sas nemo. Kana inkljisto
o bilačo duho, o nemo manuš počnisardas te ćerel svato. Thaj o but o them divisajlo.
15 A varesave lendar phendine: “Vo tradel e bilače duhonen e Veelzevulešće silava,
savo si e benđengo knezo.” 16 A aver iskušisardine e Isuses gajda kaj rodenas lestar
varesosko znako andar o nebo kaj o Del bičhalda les.

17 Ali o Isus džangla lenđe gndimata thaj phendas lenđe: “Ako e manuša andar
isto carstvo borin pes maškar peste von uniština piro carstvo. Vi ako e familijaće
članurja borinpes maškar pende, uniština piri familija. 18 Ako si o beng ande peste
podelime, sar ačhela lesko carstvo? A tumen phenen kaj me e Veelzevulešće silava
tradav e bilače duhonen andar e manuša. 19 Ako me e Veelzevulešće silava tradav e
bilače duhonen andar e manuša, kašće silava askal tumare učenikurja traden len?
Gajda von korkoro dokažina kaj najsen ando pravo. 20 Ali ako me e Devlešće silava
tradav e bilače duhonen, čačes avilo tumende o carstvo e Devlesko.”

O Isus si majzuralo katar o Beng

21 O Isus još phendas: “Džikaj god o zuralo manuš, lače naoružime, araćhel piro
ćher, lesko barvalipe si sigurno. 22 Ali te avel o majzuralo lestar, svladila les thaj otmil
lešće sa lesko oružije ande savo uzdilaspe, a o pleno razdelila.”
23 Zato ko naj manca protiv mande si. Thaj ko manca či ćidel, rspil.

Ako o manuš či ačhel e Devlesa o bilačho duho boldel pes ande leste

24 Askal o Isus phendas: “Kana o bilačho duho inkljel andar o manuš, lutil pe puste
thana thaj rodel pešće than kaj šaj te odmoril pes. A kana či araćhel o than, phenel:
‘Boldava man ande mungro ćher, ando manuš andar savo inkljistem.’ 25 Thaj kana
areslo o bilačho duho arakhlas e manuše savo si sago o čučo ćher, šlado thaj lačhardo.
26 Askal džal thaj lel pesa efta aver duhurja, majgore lestar thaj del andre thaj okote
nastanilpe. Po krajo godole manušešće avela majgore nego kaj sas lešće po početko.”

Blagoslovime si okova savo si paćivalo e Devlešće

27 Dok o Isus godova phenelas, varesošći manušnji kaj sas maškar o but o them
čhutas muj: “Blagoslovime o đi ćire dejako savo inđardatu thaj e čuča save pilan!”
28 O Isus phendas: “Još majblagoslovime si okova savo ašunel o alav e Devlesko
thaj ačhel paćivalo!”

O Isus si majbaro katar o Solomon thaj katar o Jona a o them či ašunel les

29 A vo phenda laće: “Tumen manušalen save train ande akaja vrjama sen bilače
manuša. Tumen roden znako. Ali aver znako či delape tumenđe osim e čudurja save
o Del ćerdas palo Jona. 30 Kaj okova so sas e Jonasa sas znako e manušenđe save
trainas ando gav savo akhardolas Niniva, ande savo o Del bičhalda les. Gajda okova
so manca dogodilape avela znako kaj man, e Čhave e Manušešće, o Del bičhaldas
akale themešće.
31 Po đes kana avela e Devlesko sudo, e carica savi dumut vladilas e južno phujava,
savi akhardolas Saba, uštela thaj osudila e manušen save si ađes džude. Kaj dadural
avili te ašunel e care Solomone savo sas zurale mudro, a akate si vareko majbaro vi
katar o Solomon, a tumen či kamen te čhon kan leste! 32 E manuša save majsigo
trainas ando gav savo akhardolas Niniva, uštena po đes kana avela e Devlesko
sudo thaj osudina e manušen save akana train. Kaj von pokaisajle kana o Jona
propovedilas, a ake, akate si vareko majbaro katar o Jona, a tumen još či pokaisajle!”

E Isusesko sikavipe si svetlost e manušenđe

33 O Isus majdur sikavelas: “Khonik či del jag o stenko te čhol les po garado than,
niti tale korpa, nego po čirako te okola kaj den andre dićhen o svetlo. 34 Ćiri jak si
stenko ćire telošće. Kana si ćiri jak sasti, sasto ćiro telo si ando svetlost. Ali, ako si
ćiri jak nasvali, ćiro telo si ande tama. 35 Zato le sama te okova so gndis kaj si ande
tute svetlost naj li tama. 36 Ako si sasto ćiro telo osvetlime thaj ni cara tama naj ande
tute, askal sasto aveja prosvetlime, sago kana o stenko pire svetlosa osvetlil tut.”

O Isus opomenil e vođen save si pobožne samo avrjal

37 Kana o Isus dija gata o svato, avilo leste varesavo fariseji thaj akharda les ande
piro ćher te hal. Vo dija andre thaj lijas than pale sinija. 38 Kana godova dikhlas o
farisej, začudisajlo kaj o Isus bešlo pale sinija majsigo nego so thodas pire vas sago
kaj trubujas prema e židovengo običaj. 39 A o Gospod phendas lešće: "Tumen e
fariseja gadići trudin tumen te thoven tumaro tahtaj thaj o čaro avrjal, a andral sen
pherde pohlepe thaj e bilačhipe. 40 Bi gođavalen! Naj li o Del okova kaj stvorisardas
e manušes thaj pindžarel les andral sago vi avrjal? 41 Zato den okova so si andral
andar e tahta thaj andar e čare so handžvale inćaren samo pale tumende, okolenđe
savenđe si majpotrebno sago milostinja thaj saste avena čiste andral thaj vi avrjal.
42 Ali teško tumenđe, farisejalen! Kaj den deš posto katar sa e začinurja thaj katar
o povrće, a či marin pale pravda e manušenđi thaj pale ljubav e Devlešći so si
majvažno. Trubun te den deš posto, ali či troman te zanemarin majvažne stvarja
andar o zakono.
43 Jao tumenđe farisejalen! Kaj volin te bešen pe prve thana ande sinagoge thaj te e
manuša pozdravin tumen pe javne thana. 44 Teško tumenđe farisejalen kaj sen sago
e limorja, save naj obeležime, pe save e manuša phirena, a či džanen kaj si okote o
limori thaj postain duhovno melale!"
45 Askal varesosko katar e sikavne e Mojsiješće zakonestar phendas e Isusešće:
"Sikavneja, dok gajda phenes, vi amen vređos."
46 A o Isus phendas: "Jao vi tumenđe, sikavnalen e Mojsiješće zakonestar! Kaj
čhon pe manuša o pharipe gajda kaj den len pravilo save naštik te inđaren, a tumen
korkoro ni e najesa či mrdnon te pomognin lenđe te inđaren godova pharipe. 47 Teško
tumenđe, kaj vazden e prorokonenđe spomenikurja, a tumare pradada mudardine
len. 48 Godolesa kaj či train so e prorokurja sikavenas svedočin kaj odobrin okova so
ćerdine tumare pradada: von mudardine len, a tumen spomenikurja vazden lenđe!
49 Zato vi o Del mudro phendas: 'Bičhalava lende e prorokonen thaj e apostolen.
Varesaven lendar mudarena, a varesaven progonina.'
50 Zato tumaro naraštaj smatrilape došalo palo rat kaj sas čhordo e prorokonengo
katar o postanko e themesko, 51 katar o rat e prvo prorokosko džiko rat e poslednjo
prorokosko, e Aveljesko dži ko rat e Zaharijasko, savo sas mudardo maškar o
žrtveniko thaj o svetište. Ej phenav tumenđe, kaj rodelape o računo katar akaja
generacija tumaro naraštaj avela odgovorno pale godova rat savo sas čhordo!
52 Jao tumenđe, sikavnalen e Mojsiješće zakonestar! Kaj line e ćija katar o
džanglipe pale Devlesko carstvo thaj garadine katar e manuša. Korkoro či den andre
ando carstvo, a či mućen te den andre okola save kamen te den."
53 Kana o Isus inkljisto okotar, e sikavne e Mojsiješće zakonestar thaj e fariseja
počnisardine zurale te holjavon pe leste thaj navalisardine pe leste te phučen
les but vareso. 54 Von dićhenas te astaren les ande varesavo pogrešno alav sar
optužisardinesas les.

12

O Isus sikavel pire učenikonen te na aven dvolične

1 Askal ćidape majbut milje manuša, gajda kaj jek avrešće uštavenas e pungre. Ali
o Isus prvo phendas pire učenikonenđe: "Len tumen sama kaj o farisejsko licemerje
buljol sago o kvasco savo šukljarel sasto humer. 2 Kaj avel e vrjama kana sa so si
garado avela arakhado thaj sa so si tajno ašundola angle savorende. 3 Zato, sa so
phendine ande tama ašundola po svetlo thaj sa so phendine varekašće po kan ande
sobe, katar e krovurja propovedilape."

Na daran kaj sen dragoceno e Devlešće

4 O Isus nastavisardas: “Phenav tumenđe mungre drugarenđe na daran katar okola
save šaj te mudaren samo o telo, a pale godova naštik ćeren tumenđe khanči. 5 Ali
phenava tumenđe kastar trubun te daran: daran katar o Del savo, šaj lel o trajo thaj
askal čhudel les ando pakao. Lestar daran!
6 Pa či li bićinenpe pandž čiriklja pale samo duj lovora? Pa palem ni jećhe lendar
o Del či bistrel. 7 A tumenđe si svako bal po šoro đinado. Zato na daran! Kaj sen e
Devlešće majvredne nego but e čiriklja!”

Trubul te priznaisaras e Isuses anglo them

8 “Ko akate pe phuv anglo them priznajil kaj pripadil manđe, pale leste me o Čhavo
e Manušesko phenava, angle anđelurja e Devlešće kaj pripadil manđe. 9 Ali okova
savo odreknilpe mandar angle manuša akate pe phuv, gajda vi me odreknivaman
lestar angle anđelurja e Devlešće. 10 Ali phenav tumenđe ko mothol vareso protiv o
Čhavo e Manušesko, jartolape lešće. Ali okolešće ko hulil po Sveto Duho, či jartolape
lešće.
11 A kana anena tumen po sudo thaj ande sinagoge, angle poglavarja thaj angle
vlast, na vodin briga so phenena te branin tumen! 12 Kaj o Sveto Duho ande godova
časo sikavela tumen so te phenen.”

O Isus sikavel te či avas pohlepne

13 Vareko maškar o them phendas lešće: “Sikavneja, phen mungre phralešće te
podelil manca so muklas amenđe amaro dad.”
14 Pe godova o Isus phendas lešće: “Manušeja, ko čhuta man te avav tumaro sudco
ili deliv maškar tumende?” 15 Askal phendas savorenđe: “Len tumen majdur katar
svako pohlepa, kaj o čačo trajo či avel katar okova so si tumen.”
16 Askal o Isus phendas lenđe akaja usporedba: “Varesave barvale manušešće e
phuv but bijanda 17 thaj ačhilo te gndil ande peste: ‘So te ćerav? Kaj najman kaj te
čhav sa akava so bijanda manđe e phuv.’ 18 Thaj phendas: ‘Ake so ćerava! Haravava
mungre žitnice thaj vazdava majbare thaj okote čhava sa mungro điv thaj mungro
lačhipe. 19 Askal phenava korkoro manđe ake situ ande zalihe but lačhipe pale but
e brš kaj aven. Dušo mungrije, akana odmoritu, ha, pi thaj veselitu!’
20 Ali o Del phendas lešće: ‘Bigođavereja! Već arjat mereja! A sa so ćidan, kasko
avela?’
21 Gajda avela okoleja kaj ćidel pešće barvalipe, a či ćidel o barvalipe savo si vredno
ande Devlešće jakha.”

O Del del okolenđe save paćan okova so si lenđe potrebno

22 Askal o Isus phendas pire učenikonenđe: “Zato phenav tumenđe, na daran pale
tumaro trajo so hana, ni palo telo so lena pe tumende. 23 Kaj o trajo si majvredno
katar o habe, a o telo katar e drze. 24 Dićhen pe gavranurja! Niti sadin niti ćiden, naj
len spremište ni žitnice, thaj tumaro Dad nebesko pravarel len. Kozom sen tumen
majvredne nego e čiriklja! 25 A ko tumendar šaj e brigenca te lunđarel piro trajo
samo pale jek đes? 26 Dakle, ako tumen naštik ćeren ni okova so si majcara, sostar
askal stalno han holji pale sa aver?
27 Lače dićhen e divlje luluđa sar barjon! Či trudinpe niti suven pešće drze. A
phenav tumenđe kaj ni o caro Solomon ande sa piro barvalipe či inđarelas pe peste
gajda šukar drze sago akala divlje luluđa. 28 Ako o Del gajda šukar furjarel e poljsko
čar, savi ađes si, a već thejara čhudelpe ando bov te phabon, kozom majbut šukar
furjarela tumen. Tumen cara paćivalen! 29 Zato vi tumen na samo gndisaren pe
godova dali situmen dosta te han thaj te pijen. Na uznemirin tumen zbog godova!
30 Sa godova roden e manuša save či pindžaren e Devles. Tumaro nebesko Dad džanel

kaj sa godova trubul tumen. 31 Nego roden e Devlesko carstvo, a sa godova nadodaila
pe tumenđe!
32 Na dara mungro cikno stado! Kaj si e volja tumare Dadešći te del tumen o Carstvo.
33 Bićinen okova so situmen thaj e love den e čorenđe! Gajda ćidena tumenđe
trjaste save či phurjon thaj barvalipe savo či propadnila, večno blago savo si ando
nebo kaj o čor či avel thaj kaj o moljco či halales. 34 Zato, kaj si ćiro barvalipe, okote
avela vi ćiro ilo."

O Isus mothol pale godova kaj palem boldelape pe phuv

35 O Isus phendas lenđe vi akava: "Aven spremne te služin thaj tumare stenkurja
neka phabon. 36 Aven sago okola kaj ažućaren pire gospodare kana boldelpe
andar e svaturja te odma putren lešće čim aresel thaj marel po vudar, 37 Blago o
kole slugonenđe saven o gospodari čhola len pale sinija te bešen thaj čhola pe peste o
keceljko, te poslužil len. 38 O gospodari šaj te boldelpe ande opaš e rjat ili ande zora
a blago e slugenđe saven o gospodari araćhela kaj si još džungade thaj ažućaren les.
39 Ali akava džanen: te o domaćino džanglasas ande savo časo avela o čor, či
muklasas te o čor provalil ande lesko ćher. 40 Vi tumen aven spremne, kaj me, o
Čhavo e Manušesko, avava ando časo kana či očekuina man."

Okola save paćan trubun te ćeren e Devlešći volja

41 Pe godova o Petar phendas: "Gospode, phenes li godoja usporedba samo pale
amende ili vi pale savorende?"
42 A o Gospod Isus phendas: "Ko si okova verno thaj razumno upravniko saves
o gospodari čhola te vladil pe lešće sluge thaj te del len habe ande pravo vrjama?
43 Blago godole slugašće saves lesko gospodari, kana avela, araćhel kaj ćerel gajda.
44 Čačes, phenav tumenđe, o gospodari čhola godole slugone te upravljil lešće saste
barvalipeja. 45 Ali ako godova sluga phenel ande piro ilo: 'Mungro gospodari či avela
gajda sigo' thaj ačhel te marel e slugonen thaj e sluškinjen, te hal, te pijel thaj te
matol, 46 avela lesko gospodari ande godova đes kana vo či očekuil thaj ando časo
kana vo či ni džanel, thaj strogo kaznila les thaj odredila lesko than maškar okola
save či paćan,
47 O sluga savo pindžarel e volja pire gospodarišći, a khanči či ćerdas te pripremilpe
pale vrjama kana boldelape lesko gospodari, avela strogo kaznime. 48 A okova sluga
kaj či džanglas e gospodarešći volja, a ćerda vareso so zaslužil kazna, cara avela
mardo. A katar okola kašće but dijas lendar majbut vi rodela. Okolestar kašće si but
poverime lestar but vi rodelape."

Zbog o paćipe ando Isus avela razdor

49 Askal o Isus phendas: "Me avilem te čhudav jag e sudošći pe phuv! Sar
volisardemas te već počnisardas te phabol! 50 Ali majsigo trubul te pretrpiv e muke
thaj o smrto, zurales si manđe pharo dok godova či avel gata! 51 Gndisaren kaj me
avilem te anav miro pe phuv maškar o them? Nisar. Avilem te anav razdor. 52 Kaj
katar akana e familija rspilape: trin džene avena pe mungri rig, a aver duj protiv
ili duj pe mungri rig, a trin protiv mande. 53 Boldelape o dad protiv o čhavo, thaj o
čhavo protiv o dad, e dej protiv e čhej, thaj e čhej protiv e dej, e sokra protiv e bori
thaj e bori protiv e sokra."

O Isus sikavel kaj trubun te pindžaren lešće znakurja

54 A e bute themešće o Isus phendas: "Kana dićhen kaj o kalo oblako avel katar
o zapad, odma phenen: 'Dela o bršnd!' Thaj gajda si. 55 Kana dićhen kaj phurdel
e balval katar e pustinja po jugo, phenen: 'Avela tati vrjama', thaj gajda avela.

56 Licemerja! Džanen te prosudisaren o izgled e nebosko thaj e phuvjako. Sar askal
či pindžaren mungre znakurja save trubuinesas te pindžaren!
57 Tumen korkoro trubuinesas te pindžaren so si ispravno! 58 Sago vi ako vareko
prl tumen zbog o dugo savo či poćindine thaj kamel te inđarel tumen po sudo, još e
dromesa den sa tumendar te e nagodbasa rešin tumen lestar, te či inkalel tumen anglo
sudo. O sudco dela tumen ko stražari, a o stražari čhudela tumen ande tamnica.
59 Phenav tuće: či inkljeja kotar dok či poćines sa so san udžile džiko poslednjo
lovoro."

13

O Isus sikavel kaj trubul te pokaimen pale amare bezeha

1 Askal aviline varesave manuša thaj phendine e Isusešće kaj o Pilato savo sas
rimsko upravniko dijas naredba te mudarenpe varesave manuša andar e Galileja.
Thaj sas mudarde ando jerusalimsko Hramo dok anenas e žrtve. 2 O Isus phendas
lenđe: "Dali si godova dokaz kaj godola Galilejcurja save nasradisardine sas majbut
bezehale katar aver Galilejcurja? 3 Nisar! Phenav tumenđe: vi tumen gajda avena
duhovno hasarde ako či obratin tumen ko Del! 4 Ili gndin kaj okola dešuohto, pe
save haradili e Siloamsko kula thaj mudarda len sas majbut bezehale katar sa e
manuša save trainas ando Jerusalim? 5 Nisar! Phenav tumenđe: vi tumen gajda
avena duhovno hasarde ako či obratin tumen ko Del."

O Isus kroz e usporedba sikavel kaj si amen još cara vrjama te pokaime

6 Askal o Isus phendas lenđe akaja usporedba: "Varesave manuše sas zasadime
smokva ande lesko vinograd. Avelas te rodel plodo pe late, ali či arakhla. 7 Zato
phendas e vinogradarešće: 'Ake, već trin brš avav thaj rodav plodo pe akaja smokva
thaj či arakhav les. Čhin lat. Sostar te crpil e phuv?'
8 A o vinogradari phendas lešće: 'Gospodarina, mukla još akava brš, a me hanavava
oko late thaj čhava oko late o štalsko gunoj. 9 Možda ipak pe okova brš bijanel. A
ako či bijanel askal čhineja lat.' "

O Isus sastarel ando savato

10 Jek savato dok o Isus sikavelas ande jek sinagoga. 11 Okote sas varesavi manušnji
savi dešuohto brš sas grbavo thaj naštik uspravilaspe. Ande late sas o bilačho duho
savo ćerelas te avel nasvali. 12 Kana o Isus dikhlala, akhardala peste thaj phendas:
"Manušnjije, oslobodime san katar ćiro nasvalipe!" 13 Thaj čhuta pire vas pe late, a
voj odma uspravisajli thaj počnisarda te slavil e Devle.
14 A okova savo sas vođa ande sinagoga holjajlo kaj o Isus sastardas ando savato,
thaj phendas e themešće: "Šov si đes ando kurko kana trubul te ćerelpe bući! Ande
godola đesa aven thaj saston, a na ande savatosko đes!"
15 O Gospod askal phendas lešće: "Licemerja! Vi tumen ćeren bući savatone. Zar
či svako tumendar savatone odrešil pire guruve ili magarco katar e jasle thaj inđarel
les po paj te napoil les? 16 Naj li vi voj čhej andar e Avraamesko plemeno, savja o
Sotona phangla već dešuohto brš, či li trubujasas vi lat o Del te odrešil katar godova
nasvalipe savo si laće okurja ande savatosko đes?" 17 Pe godova sa lešće protivnikurja
ladžajle, a sa aver raduisajle e šukar delenđe save o Isus ćerdas.

E Devlesko carstvo barjol sago e gorušicako zrno thaj buljol sago o kvasco.

18 Pale godova o Isus phendas: "Sova si slično e Devlesko carstvo? Sova te
usporedisarav les? 19 Slično si e gorušicaće zrnosa savo si zurale cikno, kana o manuš
lel les thaj čhude les ande piri bar. Barjol thaj ćerdol ando kaš thaj e čiriklja ćidenpe
thaj ćeren gnezdurja ande lešće ranja."

20 Thaj palem phučla len: “Sova te usporediv e Devlesko carstvo? 21 Vo si sago o
kvasco savo lel e manušnji thaj šukljarel les ando but aro, dok sa či vazdelpe.”

O Isus sikavel kaj si phare te den ande Devlesko carstvo

22 Gajda o Isus naćhelas kroz e gava thaj kroz e varošice, sikavelas thaj putuilas
ando Jerusalim. 23 Askal vareko phendas lešće: “Gospode, dali si cara okola kaj
spasinpe?”
A o Isus phendas lenđe: 24 “O vudar nebosko si usko. Trudin tumen te den andre
kroz leste, kaj phenav tumenđe, but rodena te den kroz leste, ali naštik dena. 25 Kana
o gospodari e ćheresko zaključil o vudar avela prekasno. Askal ačhena avri marena
po vudar thaj phenena: ‘Gospode, putar amenđe!’ Vo phenela tumenđe: ‘Či džanav
ko sen, ni katar sen.’
26 Askal počnina te phenen: ‘Pa amen tusa halam thaj pilam, a tu sikavejas pe
amare sokača!’
27 A vo phenela tumenđe: ‘Či džanav ko sen. Džantar mandar savora save
nepravda ćeren!’
28 okote avela o roipe thaj o škripipe e dandenca kaj avena gajda holjarike kana
dićhena e Avraame, e Isako, e Jakove thaj sa e prorokonen ande Devlesko carstvo,
a tumen avena čhudine avri. 29 Askal avela o but o them katar o istok thaj katar o
zapad, katar o severo thaj katar o jugo thaj bešena pale sinija ande Devlesko carstvo.
30 Thaj dik, okola save si akana prve askal avena pe poslednjo than, a okolen save
akate smatrin kaj si poslednje avena majbare.”

E Isusešće si phare palo Jerusalim

31 Ande godova časo aviline varesave fariseja thaj phendine e Isusešće: “Inklji thaj
džatar akatar, kaj o caro Irod kamel te mudarel tut.”
32 A o Isus phendas lenđe: “Džan thaj phenen godole lisicaće: ‘Ake, tradav e bilače
duhonen thaj sastarav ađes thaj thejara, thaj trito đes avava gata.’ 33 Ali ađes, thejara
thaj overthara moraš te nastaviv o drom, kaj valda e prorokurja naštik aven mudarde
avrjal o Jerusalim.
34 Jerusalime, Jerusalime, savo mudares e prorokonen thaj čhudes e bara džiko
smrto pe okola save si e Devlestar bičhalde tuće! Kozom drom lijem te ćidav ćire
čhavren, sago e kvočka savi ćidel pire pujen tale pešće phaka, ali tumen či kamline!
35 Ake akana, tumaro ćher avela pusto! Thaj phenav tumenđe, či dićhena man dok či
avel o časo kana phenena: ‘Blagoslovime o kova savo avel ando alav e Gospodesko!’ ”

14

O Isus palem sastarel ando savato

1 Jek savato avilo o Isus ando ćher ke jek vođa e farisejengo te hal lesa. Okola save
sas okote lače lenas sama pe leste so ćerela. 2 Kaj pojavisajlo anglo Isus varesavo
manuš savo sas nasvalo gajda kaj sas les paj thaj šuljolas lestar. 3 Pe godova o Isus
phučla e sikavne e Mojsiješće zakonestar thaj e farisejen: “Dali si muklino prema e
Mojsijesko zakono te savatone sastarelpe o manuš ili naj?” 4 A von khanči či phendine.
Askal o Isus čhuta pire vas po nasvalo manuš, sastardale thaj phendas lešće kaj šaj
džaltar. 5 A o Isus phendas: “Ko tumendar savatone či ćerel bući? Ako varekašće
tumendar o čhavro ili o guruv perel ande haing, zar či odma inkalena les?” 6 Pe
godova naslen so te phenen.

O Isus sikavel te avas ponizne

7 Kana o Isus dikhlas sar okola kaj si akharde pe gozba len pešće prve thana te
bešen, phendas lenđe e usporedba: 8 “Kana vareko akharel tut pe svaturja, na beš po

prvo than kaj so ako si akhardo vareko ko si majvažno tutar? 9 Te či o domaćino savo
akhardas tut thaj vi les phenela tuće: ‘Ušti thaj de o than okole manušešće.’ Askal
ladžavoja, ušteja thaj bešeja po paluno than.
10 Nego kana vareko akharel tut dža thaj beš pe paluno than, thaj kana avela okova
kaj akharda tut, phenel tuće: ‘Drugarina pripremisardem tuće majlačho than!’ Askal
aveja počastime angle sa save si akharde. 11 Kaj, svako ko korkoro pes uzvisil, avela
ponizime, a ko korkoro pes ponizil, avela uzvisime.”
12 A askal o Isus bolda pes ko domaćino thaj phendas lešće: “Kana ćeres habe
ili večera, na akhar ćire drugaren, ni ćire phralen, ni ćire familija, ni ćire barvale
komšijen, te či vi von možda tut akhardinesas thaj pe akava način boldinesas tuće.
13 Nego kana ćeres gozba akhar e čoren, sakaten, banđen, thaj koren. 14 Kaj len naj
sova te bolden tuće. Gajda aveja blagoslovime kaj o Del pale godova nagradila tut
kana vo vaskrsnila e pravedne manušen andar e mule.”

O Isus phenel pale bari gozba ande Devlesko carstvo

15 Kana godova ašunda jek katar e manuša pale sinija, phendas e Isusešće: “Blago
okolešće savo hala ande Devlesko carstvo!”
16 A o Isus phendas lešće: “Varesosko manuš ćerda bari večera thaj akhardas e
but e themes. 17 Kana e večera sas gata, bičhaldas e sluga te phenel e gostonenđe:
‘Sa si gata. Aven!’ 18 A von jek pale avreste phendine kaj naštik te aven. O prvo
phendas lešće: ‘Ćindem njiva thaj trubul te džav te dikhavla. Moliv tut, jartosar
man ke godova manuš.’ 19 Aver phendas: ‘Ćindem deš guruva, thaj trubul te džav
te isprobiv len dali si lače. Moliv tut, jartosar man ke godova manuš.’ 20 O trito
phendas: ‘Upravo ženisajlem thaj zato naštik te avav.’
21 O sluga boldape thaj javisarda godova pire gospodarešće. Askal o gospodari
holjajlo thaj phendas e slugašće: ‘Inklji brzo pe sokača e gavešće thaj an akaring
e čoren, sakaten, koren thaj e banđen.’ 22 Kana o sluga gajda ćerdas, javisardas e
Gospodarešće: ‘Gospodarina, ćerdo si so phendan thaj još si than.’ 23 O gospodari
phendas e slugašće: ‘Inklji pe droma avrajl o gav thaj trade len te aven te pherdol
mungro ćhere e themesa. 24 Kaj phenav tumenđe: Ni jek katar okola manuša save
sas majsigo akharde či hana ni zalogaj katar e gozba savi ćerdem.’ ”

E manuša trubun te aven potpuno predaime e Isusešće

25 E Isuseja putuilas o silno them. O Isus boldape thaj phendas lenđe: 26 “Ako
vareko kamel te avel mungro učeniko, moraš te volil man majbut nego pire dade,
deja, romnja, čhavren, phralen, phejen, pa majbut vi katar piro trajo. Inače naštik
avel mungro učeniko! 27 Ko či lel piro trušul thaj či džal pale mande thaj naj spremno
te merel pale mande, naštik avel mungro učeniko!
28 Kaj khonik tumendar, kana kamel te sagradil e kula, či prvo bešel thaj proračunil
e troškurja te dićhel dali si les sova te završil. 29 Inače, šaj dogodisajlo sas lešće te
uspil samo te čhol o temelji thaj naj les dosta love te završil, a askal savora save
godova dikhlinesas mardinesas muj lestar 30 thaj phenena: ‘Akava manuš počnisarda
te gradil, a naštik završil!’
31 Ili savo caro teljardasas ando rato aver caronenca, a te majsigo či bešel thaj
gndil dali šaj pire deš milje vojnikonenca te svladil okoles savo avel pe leste pire biš
milje vojnikonenca? 32 Ako procenil kaj naštik te svladil len, bičhalela pire manušen
te roden miro dok si lenđe protivnikurja još dur po drom. 33 Zato khonikal naštik
postanil mungro učeniko savo či mućel sa so si les zbog mande.”

E Isusešće učenikurja si korisne sago o lon
(Mt 5,13; Mk 9,50)

34 Askal o Isus još phendas lenđe: “O lon si lačho. Ali ako o lon naj londo, sova
askal lonđarelape? 35 O bilondo lon naj lačho ni pale phuv, ni palo gnoište, nego
samo te čhudel pes. Ašunen kana već situmen kan!”

15

Prispodoba pale hasardi bakhri

1 Oko o Isus ćidape e but e carinikurja thaj e bare bezehale manuša te ašunen les sar
sikavel. 2 Zato e fariseja thaj sikavne e Mojsiješće zakonestar mrmljinas: “Družilpe e
bezehalenca thaj još čak vi hal lenca!”
3 Pe godova o Isus phendas lenđe akaja usporedba: 4 “Ko tumendar, ako si les šel
bakhre thaj hasarel jećhe či mućela okolen injavardeš thaj inja ande divljina, thaj či
đelosas te rodel godole jećhe dok či araćhel les? 5 A kana araćhel les, pherdo bah čhol
les pe dume 6 thaj boldel les ćhere thaj čim aresel ćhere akharel pire komšijen thaj
pire drugaren thaj phenel lenđe: ‘Raduin tumen manca! Arakhlem mungre hasarde
bakhres.’ 7 Phenav tumenđe, gajda savora ando nebo avena majbahtale pale jek
bezehalo manuš savo obratilpe e Devlešće nego pale injavardeš thaj inja save gndin
kaj si pravednikurja thaj kaj či trubun te obratines ko Del.”

E usporedba pale manušnji savi hasardas e love

8 O Isus phendas lenđe: “Savi godoja manušnji, ako si lat deš rupa thaj jek hasarel,
či del jag o stenko, lače šlavel o ćher thaj rodel dok či araćhel les? 9 A kana araćhel
les, akharel pire komšinicen thaj pire drugaricen thaj phenel lenđe: ‘Raduin tumen
manca! Arakhlem o rup savo hasardem.’ 10 Phenav tumenđe, kaj gajda e Devlešće
anđelurja raduinape pele jek bezehalo savo obratilpe.”

Prispodoba palo hasardo čhavo

11 Thaj o Isus nastavisarda te ćerel svato: “Varesave manuše sas duj čhave. 12 O
majterno phenda pire dadešće: ‘Dade, deman akana mungro naslestvo savo pripadil
manđe.’ Thaj o dad podelisarda o barvalipe.
13 Kana nakhline varesave đesa o majterno čhavo ćidas sa piro thaj otputuisarda
ande dur phuv thaj okote potrošisarda sa piro barvalipe pire bilače trajosa. 14 Kana
potrošisarda sa, dija e bari bok ande godoja phuv, thaj nas les so te hal. 15 Askal
đelo thaj zaposlisajlo sago sluga ke jek manuš ande godoja phuv thaj čarjarelas lešće
balen. 16 O čhavo sas gajda bokhalo kaj rado halasas vi e ljuske katar e maune save
hanas e bale, ali khonikal či delas len lešće.
17 Kana napokon avilo peste, phendas: Ke mungro dad e najamnikonen si habe gaći
kaj uvek vi ačhel, a me akate merav bokhatar! 18 Uštava, teljarava ke mungro dad
thaj phenava lešće: ‘Dade, sagrešisardem protiv tute thaj protiv o Del ando nebo!
19 Najsem majbut dostojno te akharama ćire čhavesa. Primima sago jećhe katar ćire
najamnikurja.’
20 Uštilo thaj teljarda ke piro dad. Dok sas još dur katar piro ćher, lesko dad dikhla
les dok sas još po drom thaj sažalisajlo pe leste thaj prastajas angle leste, dijales
mrtiko thaj čumida les. 21 A o čhavo phendas lešće: ‘Dade, sagrešisardem protiv tute
thaj protiv o Del! Najsem majbut dostojno te akharama ćire čhavesa.’
22 A o dad phenda e slugenđe: ‘Brzo inkalen e majšukar haljina thaj den pe leste!
Čhon lešće e angrušći po naj thaj e sandale pe lešće pungre! 23 Anen e majthule
guruve thaj denle čhurjasa, pa te pogostime thaj te veselime. 24 Kaj, akava mungro
čhavo sas mulo thaj akana boldape ando trajo, hasardo sas thaj akana arakhadilo!’
Thaj počnisardine te veselinpe.

25 Pale godoja vrjama lesko majpurano čhavo ćerelas bući ande njive. A kana
boldape thaj sas već paše, andar o ćher ašundolas e muzika thaj o ćhelipe. 26 Pa
akhardas jećhe slugo te phučel so si godova. 27 A o sluga phendas: 'Boldape ćiro
phral thaj ćiro dad dija čhurjasa e thule guruve te proslavil kaj lesko čhavo boldape
džudo thaj sasto.'
28 O majpurano phral holjajlo thaj či kamla te del andre. Askal o dad inkljisto thaj
počnisarda te molil les te del andre. 29 A vo phendas pire dadešće: 'Me ake gaći
brš služiv sago robo tuće thaj nikada či obisardem te ćerav so phendan manđe, a
tu nikada ni jarco či dijan man te proveselima mungre drugarenca. 30 A kana avilo
kava ćiro čhavo savo e kurvenca haljarda sa ćiro barvalipe, tu dijan lešće čhurjasa
majthule guruve.'
31 Pe godova o dad lesko phendas lešće: 'Čhaveja, tu san uvek manca thaj sa
mungro vi ćiro si. 32 Ali trubul te radujimen thaj veselimen kaj akava ćiro phral
sas mulo thaj akana bolda pes ando trajo, hasardo thaj arakhadilo!' "

16

Koristin akale themesko barvalipe te steknin tumenđe barvalipe ando nebo

1 O Isus askal phenda pire učenikonenđe e usporedba: "Sas varesavo barvalo
manuš saves sas upravitelj saves e manuša prnas kaj rspil o barvalipe pire
gospodaresko. 2 O barvalo manuš akharda pire upravitelje thaj phendas lešće: 'So
godova ašunav pale tute? Sikav manđe o računo kaj ramosardan sar vodijas e briga
pale mungro barvalipe zato kaj majbut naštik aves mungro upravitelj!'
3 Pe godova o baro sluga phendas ande peste: 'So te ćerav kana mungro gospodari
či del više te ćerav bući pale leste? Te džav te hanavav najman snaga. Te prosiv?
Ladžavo si manđe. 4 Džanav so ćerava! Thaj kana gajda ćerava e manuša lače
primina man ande pire ćhera, kana majbut či avava e gospodaresko upravitelj.'
5 Askal akhardas jećhe po jećhe katar o okola save sas udžile lešće gospodarešće.
Thaj phučla e prvo manuše savo sas udžile: 'Kozom san udžile mungre gospo-
darešće?' 6 'Šel bačve maslinsko zetino', phendas o kova savo sas udžile. A o baro
sluga phendas lešće: 'Le ćiro računo beš thaj odma ramosar pandžvardeš.'
7 Pale godova phendas e aver manušešće: 'A tu, kozom san tu udžile?' 'Šel mere
điv.' Phendas vi lešće: 'Le ćiro računo thaj ramosar pe ohtovardeš.'
8 Thaj o gospodari pohvalisarda e bilače upravitelje kaj sas snalažljivo. Kaj e
manuša akale themešće majsnalažljivo postupin prema okola save si lenđe slične,
nego e manuša katar o svetlost. 9 A me phenav tumenđe, steknin tumenđe drugaren
gajda kaj ispravno koristin akale themesko barvalipe thaj kana o barvalipe majbut či
avela korisno o Del primila tumen ande večne stanurja ando nebo.
10 Ako šaj paćas e manušešće ande cikne buća, askal šaj paćas lešće vi ande bare
buća thaj ako naštik paćas e manušešće ande cikne buća askal naštik paćas lešće
ni ande bare buća. 11 Ako naj senas paćivale ande e themesko barvalipe, sar o Del
poverila tumenđe duhovno barvalipe te upravin lesa? 12 Thaj ako ande averesko
barvalipe naj senas paćivale, sar o Del dela tumen tumaro?
13 Ni jek sluga naštik robuil duje gospodarenđe ande isto vrjama. Kaj jećhe mrzala,
a averes volila; ili jećhešće avela paćivalo a avres prezirila. Naštik služin e Devlešće
thaj e barvalipešće ande isto vrjama."
14 Sa gadava ašundine e fariseja save sas pohlepne pale love thaj marenas muj katar
o Isus. 15 A o Isus phendas lenđe: "Tumen ćeren tumen kaj sen pravedne anglo them,
ali džanel o Del tumare ile. Kaj so e manuša smatrin vredno, e Devlešće grjacolpe."

E Devlesko zakon važil zauvek

16 Askal o Isus phenda lenđe: “E Mojsijesko zakono thaj e knjige save ramosardine
e purane prorokurja važinas sa dok či avilo o Jovano savo bolelas, a katar
askal navestilaspe e Bahtali nevimata palo carstvo e Devlesko. Thaj katar askal
nagovorisaras savoren te den ande Devlesko carstvo. 17 Ali godova či značil kaj e
Mojsijesko zakon majbut či vredil kaj majloće nestanila o nebo thaj e phuv, nego te
propadnil jek tačkica andar o zakono.
18 Sago kaj ramol ando zakon: svako ko rastavilpe katar piri romnji thaj lel avrja,
ćerel preljub; thaj ko oženilpe e romnjasa savi si rastanime, preljub ćerel.”

O čoro Lazar thaj o barvalo manuš savo či inćarelas o zakon

19 Askal o Isus nastavisarda: “Sas varesosko barvalo manuš, savo lelas pe peste
majšukar thaj majkuč drze, trailas svako đes raikane thaj veselilaspe. 20 A angle
lesko vudar pašljolas varesavo čoro manuš savo sas sa ande čirurja. Lesko alav sas
Lazar, 21 thaj čeznilas samo te čaljol e prušukenca save perenas katar e barvalešći
sinija. Dok gajda pašljolas avenas e džućhela thaj čarnas e čirurja pe leste. 22 A kana
mulo o čoro, e anđelurja inđardine les ande Avramešće angalja. Pale godova mulo
vi o barvalo manuš, thaj prahosardine les. 23 A lešći duša đeli po than kaj si e mule,
thaj dok sas ande bare muke vazda pire jakha thaj dadural dikhlas e Lazare ande
Avramešće angalja.
24 Thaj čhutas muj: ‘Dade Avraame, smiluitu manđe thaj bičhal e Lazare te umočil
piro naj ando paj thaj šudrjarel mungri čhib kaj zurales mučiman ande akava
plameno.’
25 Pe godova phendas o Avram: ‘Detut gođi, čhaveja, kaj tu pale ćiro trajo
primisardan ćiro lačhipe, a gajda vi o Lazar piro bilačhipe. Akana vo akate tešilpe,
a tu mučistu. 26 Osim godova, maškar amende thaj tumende si bari provalija thaj vi
okola save kamlinesas naštik naćhen okotar akaring, niti akatar okoring.’
27 Pe godova o barvalo manuš phendas: ‘Moliv tut askal, dade, bičhal e Lazare ando
ćher mungre dadesko. 28 Kaj siman pandž phral pa neka džal thaj upozoril len te na
vi von aven akaring ande kava than e mukengo.’
29 A o Avram phendas lešće: ‘Opominl len o Mojsija thaj e prorokurja ande prire
zapisurja. Neka čiton thaj čhon kan lende.’
30 A vo phendas: ‘O na, dade Avraame! Nego te avilo lende vareko andar e mule,
obratinape.’
31 A vo phendas lešće: ‘Ako či ašunen e Mojsija thaj e prorokonen, či paćana sa vi
te uštel thaj avel lenđe vareko andar e mule.’ ”

17

O Isus sikavel e učenikon te aven poslušne e Devlešće

1 O Isus phendas pire učenikonenđe: “O iskušenje moraš te avel, ali teško e
manušešće kroz savo avel o iskušenje. 2 Kasave manušešće avilosas majlačhe te
phanden lešće mlinsko bar oko e kor, thaj te čhuden les ando more, nego te crdel po
bezeh jećhe katar akala manuša saven si cara paćipe. 3 Upozoriv tumen! Ako ćiro
phral savo si verniko pogrešil, ukori les thaj jartosar lešće ako pokajilpe. 4 Pa ako
vi efta drom po đes sagrešil protiv tute thaj efta drom po đes avel thaj phenel tuće:
‘Jartosar manđe. Pogrešisardem!’, jartosar lešće.”
5 E apostolurja phendine e Gospodešće: “Trubul amen majbut paćipe. Phen
amenđe sar te dobis!”
6 O Gospod phendas lenđe: “Te avel tumen paćipe gajda cikno sago kaj si e
gorušicako zrno, phendinesas akale dudošće: ‘Inkaltu e korenosa thaj presaditut
ando more!’, thaj vo presadisajlosas.

7 Ko tumendar phenela pire slugašće savo oril ili lel sama pe stoka, kana boldela
pes andar o polje thaj del ando ćher: ‘Av brzo thaj beš pale sinija?’ 8 Či umesto
godova phenena lešće gajda: ‘Ćer manđe večera! Čhov e kecelja pe tute thaj služisar
man dok hav thaj pijav, pale godova tu haja thaj pijeja?’ 9 E slugašće pale godova
či zahvalilpe kaj vo samo ćerel piri bući. 10 Gajda vi tumen: kana sen poslušne
e Devlešće, phenen: ‘Sluge sam save či zaslužin pohvala! Ćerdam samo so samas
udžile te ćeras!’ ”

O Isus sastarel e deš manušen saven sas morćhako nasvalipe

11 Gajda dok putuilas majdur prema o Jerusalim, o Isus naćhelas maškar e
Samarijaći thaj e Galilejaći regija. 12 Kana delas ande varesosko gav, angle leste
avile deš gubavcurja. Ačhiline cara majdur 13 thaj počnisardine te čhon muj: “Isuse,
Sikavneja, smiluisar tut amenđe!”
14 Kana o Isus dikhla len, phendas lenđe: “Džan thaj sikaven tumen e rašajenđe te
dićhen tumen thaj phenen dali sen saste!” Thaj dok džanas dromesa sastile katar e
guba.
15 Jek lendar dikhla kaj sastilo, boldape thaj slavisarda e Devle andar sasto glaso.
16 Čhudape pe koča angle Isusešće pungre thaj zahvalisarda lešće. A sas godova
varesavo manuš andar e Samarija.
17 O Isus phučla: “Či li sastile deš džene? Kaj si okola inja? 18 Dali nijek lendar či
boldape te del slava e Devlešće osim akava tuđinco?” 19 Askal phenda e manušešće
savo sastilo: “Ušti thaj dža. Ćiro paćipe ande mande spasisarda tut!”

O Isus phenel kaj avel e Devlesko carstvo ande vrjama kana či nadimen

20 E fariseja phučline e Isuse: “Kana avela e Devlesko carstvo?”
A vo phenda lenđe: “E Devlesko carstvo či avela e znakonenca save e manuša šaj
promatrin gajda te šaj dićhel pes. 21 Naštik phenelape: ‘Aketalo akate!’, ili: ‘Eketalo
okote!’ Ake e Devlesko carstvo si maškar tumende!”
22 Pale godova phendas e učenikonenđe: “Avela e vrjama kana kamena te dićhen
jek katar e đesa kana me, o Čhavo e Manušesko, vladiva sago o caro, ali či dićhena
godova đes. 23 Askal phenena tumenđe: ‘Eketalo okote, aketalo akate!’ Ali na džan
thaj na prasten inća! 24 Kaj sago e munja kaj sevil pe jek krajo e nebosko thaj rasvetlil
sa džike aver krajo, gajda avela vi manca, e Manušešće Čhavesa, ando mungro đes.
25 Ali majsigo trubuv but te pretrpiv thaj akava naraštaj trubula te odbacil man.
26 Thaj sago kaj sas ande Nojašći vrjama gajda avela vi ando đes kana avava me o
Čhavo e Manušesko. 27 E manuša hanas, pijenas, ženinaspe thaj udainaspe dži ko
đes dok o Noje či dijas ando baro brodo, thaj avilo o potop thaj uništisardas sa so
nas ando baro brodo.
28 Askal avela sago kaj sas dumut kana trailas o Lot: Kana e manuša ando gav
savo akhardolas Sodoma, hanas thaj pijenas, ćinenas thaj bićinenas, sadinas thaj
gradinas, 29 sa dži ke detharin kana o Lot inkljisto andar o gav Sodoma, a askal andar
o nebo zapljuštisarda e jag thaj o sumpor thaj uništisardas sa okolen save ačhiline
ando gav. 30 Isto gajda iznenada avela ando đes kana boldava man me o Čhavo e
Manušesko. 31 Gajda ande okova đes, ko avela po krovo, a lešće stvarja si ando ćher,
neka na fuljel te lel len. Thaj ko si ande njive, neka či boldel pes palpale te lel vareso
pesa. 32 Den tumen gođi sar muli e Lotošći romnji! 33 Kaj ko lela sama pe piro trajo te
araćhe les, hasarela les; a ko hasarel piro trajo zadobila les palo večnost. 34 Phenav
tumenđe, ande koja rjat kana me boldava man avena duj džene ande jek kreveto.
Jek lelape, aver mućelape. 35 Duj manušnja zajedno meljina o điv; jek lelape, a aver
mućelape. 36 Duj džene avena ando polje; jek avela lino, a aver ačhela.”

37 Pe godova e učenikurja phučline les: “A kaj godova Gospode?”
A o Isus phenda lenđe: “Avela očito sago vi akaja poslovica: ‘kaj ćiden pes e lešinarja okote kaj si o mulo telo.’ ”

18

O Isus sikavel kaj ustrajno trubul te molimen

1 Askal o Isus phenda e učenikonenđe e usporedba te sikavel len sar uvek trubun
te molinpe thaj sar nikada či trubun te odustanin. 2 Thaj phendas: “Ande jek gav
sas jek sudija savo či daralas e Devlestar a e themestar či ladžalas. 3 A ande godova
gav sas vi jek udovica savi stalno avelas leste thaj molilas les: ‘Deman pravda angle
mungro protivniko.’ 4 O sudija varesavi vrjama či marilas pale godova, ali napokon
phenda: ‘Vi ako či darav katar o Del thaj či mariv pale manuša, 5 ali dava pravda
akale udovica, kaj, ako či dav lat pravda, dosadila manđe dok či dobil piro pravo, kaj
stalno dosadil man!’ ”
6 Askal phendas o Gospod Isus: “Dićhen sar ispravno postupisarda o nepravedno
sudija. 7 Kaj o Del strpljivo čhola kan ke lenđe molitve thaj pobrinila pe te dobin
pravda okola save pripadin lešće thaj vapin lešće o đes thaj e rjat. 8 Phenav tumenđe
kaj brzo dela len pravda. Ali kana me, o Čhavo e Manušesko, boldava man pe phuv,
dali arakhava kasavo paćipe?”

O Del opravdil e poniznen

9 Askal o Isus phendas još akaja usporedba varesavenđe save sas uverime ande
piri vlastito pravednost, a averen prezirisarenas: 10 “Duj manuša đele ando Hramo te
molinpe. Jek sas fariseji a aver cariniko. 11 O fariseji ačhelas thaj molilaspe pale peste:
‘Devla, nais tuće kaj najsem sago aver manuša, grabežljivo, nepravedno, preljubniko,
ili sago akava cariniko. 12 Me postiv duvar ando kurko; dav deš posto katar sa so si
man.’
13 A o cariniko, ačhelas majdur, thaj či usudilaspe ni pe jakha te vazdel prema
o nebo, nego pećelaspe ando koliin te sikavel piri tuga thaj phenelas: ‘Devla av
milostivo manđe bezehalešće!’ 14 Phenav tumenđe: vo boldape ćhere pravedno
anglo Del, a na o fariseji! Kaj svako ko korkoro pes uzvisil, avela ponizime, a ko
korkoro pes ponizil, avela uzvisime.”

E Devlesko carstvo pripadil okolenđe save si ponizne sago čhavra

15 A e Isusešće anenas vi e cikne čhavren te čhol pire vas pe lende te blagoslovil
len, a kana godova dikhline e učenikurja braninas lenđe. 16 A o Isus akharda len
thaj phendas: “Mućen e čhavren te aven mande thaj na branin lenđe, kaj kasavenđe
pripadil e Devlesko carstvo.” 17 “Čačes, phenav tumenđe, savo či primil e Devlesko
carstvo sago cikno čhavro, či dela ande leste.”

Khanči či tromal te avel majbitno katar godova te služis e Devlešće

18 Varesavo židovsko vođa phučlas e Isuse: “Lače sikavneja, so trubul te ćerav te
dobiv o večno trajo?”
19 A o Isus phendas lešće: “Sostar man akhares lačheja? Khonikal naj lačho, nego li
samo o jedino Del. 20 A e zapovedi andar o Mojsijesko zakon džanes: ‘Na ćer preljub’,
‘Na mudar’, ‘Na čor’, ‘Na svedočisar hohamne’, ‘Poštuisar ćire dades thaj ćire deja.’ ”
21 A vo phendas: “Sa gadava ćerav katar mungro ternipe.”
22 Kana godova ašunda o Isus, phendas lešće: “Još jek ačhilo tut: sa so si tut bićin
thaj podelisar e čorenđe thaj avela tu barvalipe ando nebo. A askal av thaj dža pale
mande.” 23 Kana vo godova ašundas, ražalostisajlo kaj sas zurale barvalo thaj či
kamlas te bićinel sa so sasle.

24 O Isus dikhla pe leste thaj phendas: “Sar si phare e barvalešće te del ande
Devlesko carstvo! 25 Maj loće si e kamilaće te naćhel kroz e suvjaće kan nego o
barvalo te del ande Devlesko carstvo.”
26 Okola save godova ašundine, phendine: “Pa ko askal šaj spasilpe?”
27 A o Isus phendas: “So si nemoguće e manušenđe, moguće si e Devlešće.”
28 Askal o Petar phendas: “Ake, amen muklam sa amaro thaj teljardam pale tute te
sledis tut.”
29 A o Isus phendas lenđe: “Čačes, phenav tumenđe, naj godova savo muklasas
piro ćher, ili pire romnja, ili pire phralen, ili pire dade thaj pire deja, ili pire čhavren
zbog e Devlesko carstvo, 30 a te či već pe akava them primila majbut nego so muklas,
a pe okova them savo avel vi večno trajo.”

O Isus po trito drom spominjil piro smrto thaj o vaskrsenje

31 O Isus ćidas oko peste e dešuduj apostolen thaj phendas lenđe: “Ake das ando
Jerusalim, a okote dogodilape sa so e prorokurja ramosardine ando Sveto lil, pale
mande e Čhave e manušešće. 32 Von predaina man ande vas e nevernikonenđe, save
marena muj mandar, ladžarena man, vređona man, 33 bičuina man thaj mudarena
man, ali me o trito đes uštava andar e mule.”
34 A e učenikurja khanči katar godova so o Isus phendas či haćardine. O značenje
godole alavengo sas lendar garado thaj naštik haćardine so o Isus phenelas lenđe.

O Isus sastarel e kore manuše

35 A kana o Isus avilo paše džiko gav o Jerihon, varesavo koro manuš bešelas po
drom thaj prosilas. 36 A kana o koro manuš ašunda kaj naćhel okotar o but o them,
phučlas so si godova. 37 Phendine lešće: “Naćhel o Isus andar o Nazaret.” 38 A vo pe
godova čhutas muj: “Isuse e Davidešće Čhaveja, smiluitu tut manđe!” 39 A okola kaj
džanas anglal o Isus ačhavenas e kore manuše te na čhol muj, ali vo još majzurale
čholas muj: “E Davidešće Čhaveja, smiluitu manđe!”
40 Kana o Isus ašunda les ačhilo thaj phendas te anen les leste. Kana e kore manuše
andine majpaše o Isus phučla les: 41 “So kames te ćerav tuće?” A vo phendas:
“Gospode, te šaj dikhav.”
42 A o Isus phendas lešće: “Akana šaj te dićhes! Ćiro paćipe sastarda tut.” 43 E
kore manušešće jakha odma putajle thaj počnisarda te dićhel, uputisajlo dromesa
palo Isus thaj počnisarda te slavil e Devles. A sa o them savo godova dikhla dija
slava e Devlešće.

19

O Isus thaj o Zakej

1 O Isus dijas ando Jerihon. Dok naćhelas kroz o gav, 2 angle leste avilo o manuš
savo akhardolas Zakej. Vo sas glavno cariniko thaj sas zurale barvalo. 3 Probilas te
dićhel e Isuse, ali sas zurale cikno manuš thaj naštik dikhlas les katar o but o them
savo sas oko leste. 4 Vo zato prastaja anglal, thaj lijape opre pe smokva paše savi o
Isus trubujas te naćhel te šaj dićhel les.
5 Kana o Isus areslo pe godova than, dikhlas opre thaj phendas lešće: “Zakej, brzo
fulji tele! Ađes trubul te avav gosto ande ćiro ćher.”
6 O Zakej brzo fuljisto tele katar e smokva thaj pherdo bah ugostisarda les ande
piro ćher. 7 A sa save godova dikhline počnisardine te mrmljan: “Đelo ando ćher e
bezehalesko!”
8 A o Zakej ačhilo thaj phendas e Gospodešće: “Gospode ake, opaš mungro barvalipe
dava e čorenđe! Thaj ako varekas hohadem, boldav štar drom majbut.”

9 Pe godova o Isus phendas lešće: “Ađes ande akava ćher avilo o spasenje kaj si vi
akava manuš e Avraamesko čhavo! 10 Me o Čhavo e Manušesko avilem te rodav thaj
te spasiv okova so si hasardo!”

O manuš trubul te avel verno dok ažućarel e Devlesko carstvo

11 O but o them sa godova ašunelas, a o Isus phendas lenđe još jek usporedba
zato kaj sas o Isus paše pašo Jerusalim thaj gndinas kaj odma pojavilape e Devlesko
carstvo. 12 Thaj phendas: “Sas varesavo ugledno manuš savo trubuja te otputuil ande
dur phuv te okote okrunin les sago caros, a askal te boldelpe. 13 Zato akhardas pire
deš slugonen, dija len svakones po opaš kila rup so sas štar čhonenđi poćin thaj
phendas lenđe: ‘Trguin akale rupesa dok či boldav man.’ 14 A e manuša andar lešći
phuv mrzanas les thaj bičhaldine pale leste e poslaniko te phenen e majbare carošće:
‘Či kamas te akava caruisarel pe amende.’

15 Kana vo primisarda piro carstvo thaj boldape palpale, naredisarda te anen lešće
okolen slugen savenđe dijas o rup te ašunel kozom zaradisardine. 16 O prvo sluga
avilo thaj phendas: ‘Gospodarina, o iznos savo dijan man ćerdem te avel deš drom
majbut.’ 17 Phendas lešće: ‘But lače! Lačho san sluga, zato kaj sanas verno ande
cikno, dava tut te vladis pe deš gava!’

18 Aver sluga avilo thaj phendas: ‘Gospodarina o iznos savo dijan man ćerdem te
avel pandž drom majbut.’ 19 Phenda lešće: ‘Lače! Vladi pe pandž gava!’

20 A o trito sluga avilo bi zaradako thaj phendas: ‘Gospodarina, ale tuće ćiro rup,
savo dijan man. Arakhavas les garado ando dikhloro. 21 Daravas tutar kaj san strogo
manuš. Les so či uložisardan, thaj žanjis so či sadisardan.’

22 Phendas lešće: ‘Pe ćire alava aveja osudime, bilačho slugona! Džanglan kaj
sem strogo manuš, kaj lav so či uložisardem thaj kaj ćidav kaj či sadisardem?
23 Sostar askal či uložisardan mungre love ande banka? Gajda barem dobisardemas
e kamatenca.’ 24 Pe godova o caro phendas kolenđe save sas kote ćidine: ‘Len lestar
o rup thaj den okolešće saves si deš.’

25 Phendine lešće: ‘Ali gospodarina, pa les već si deš kile rup!’

26 O caro phenda lenđe: ‘Phenav tumenđe: Okoles kas si, delape lešće još majbut, a
okoles save naj, lelape lestar vi okova cara so siles. 27 A mungre dušmajen okolen save
či kamline man te me avav caro, anen len akaring thaj mudaren len angle mande.’ ”

O Isus del ando Jerusalim sago caro

28 Nakon so phendas lenđe godova, o Isus teljarda majdur karingal o Jerusalim.
29 Kana avilo paše džike gava e Vitfaga thaj e Vitanija save sas pe Maslinsko gora,
bičhalda anglal pire duj učenikonen 30 thaj phendas lenđe: “Džan ando gav savo
si angle tumende. Čim den ande leste, araćhena phangle terne magarco saves još
khonik či jašisarda. Putren les thaj anen les. 31 Ako vareko phučel tumen: ‘Sostar
putren e magare?’ Gajda phenen: ‘Trubun e Gospodešće’, thaj odma mućena len.”

32 Von đele thaj arakhline e magarco sago kaj o Isus phenda lenđe 33 Thaj dok e
učenikurja putrenas e magare, e magaresko gospodari phendas lenđe: “Sostar putren
e magare?”

34 A von phendine: “Trubul e Gospodešće.” 35 Andine e magare ko Isus thaj čhutine
pire haljine po magarco thaj o Isus bešlo pe leste.

36 Thaj dok O Isus gajda džalas po magarco, e manuša buljarenas pire ogrtačurja
po drom angle leste te sikaven lešće čast. 37 A kana već avilo paše te fuljel katar e
Maslinsko gora, e but e manuša save džanas pale leste počnisardine pe sa o glaso te
zahvalin e Devlešće pale sa e čudurja save dikhline. 38 Phenenas:
“Blagoslovime o Caro,

savo avel ando alav e Gospodesko!
Miro po nebo
thaj slava e Devlešće ande visine!”
39 Pe godova varesave fariseja save sas maškar o them phenenas e Isusešće:
“Sikamneja, phen ćire učenikonenđe te na phenen godova.”
40 O Isus phendas: “Phenav tumenđe, ako von ačhen, e bara slavina!”

E Isusešće si pharo pale manuša andar o Jerusalim

41 Kana o Isus avilo paše džiko Jerusalim thaj dikhla o gav, o Isus rujas pale manuša
andar leste. 42 Thaj phendas: “Sar volisardemas te ađes arakhlinesas o drom e
mirosko! Ali akana si kasno, thaj o miro si garado tumendar. 43 Avena e đesa kana
o dušmano zauzmila ćire zidurja, okolina tut thaj ćićidena tu katar sa e riga. 44 O
Jerusalime, sravnina tut e phuvjasa thaj vi ćire čhavren ande tute. Či ačhela tutar ni
bar pe bareste kaj či pindžardan e vrjama kana o Del avilo te spasil tut.”

O Isus či mućel te trguin ando Hramo

45 Kana o Isus dijas ando Hramo, počnisarda te tradel andar leste e trgovcen. 46 Thaj
phenda lenđe: “Ando Sveto lil ramol: ‘Mungro Hramo trubul te avel o ćher pale
molitva’, a tumen pretvorisardine les ande razbojničko pećina!”
47 Pale godova o Isus svako đes sikavelas ando Hramo, a e šorvale rašaja thaj
e sikavne e Mojsiješće zakonestar zajedno e gavešće šorvalenca gndinas sar te
mudaren les, 48 ali či arakhline o način sar te ćeren godova kaj o them pažljivo čholas
kan ke lesko sikavipe.

20

E židovske vođe či priznain e Isuse sago autoriteto

1 Jek đes dok o Isus sikavelas e theme ando Hramo thaj navestilas e Bahtali
nevimata, aviline leste e šorvale rašaja, e sikavne e Mojsiješće zakonestar thaj vi
aver e židovske starešine 2 thaj phučline les: “Phen amenđe ko dija tut vlast te ćeres
godova? Ko ovlasitisarda tut pale godova?”
3 A o Isus phendas: “Vi me tumen vareso phučava: Phenen manđe 4 Dali o Del
phenda e Jovanošće te bolel e manušen, ili e manuša phendine lešće te ćerel godova?”
5 A von počnisardine te raspravin pes maškar peste: “Te phendam katar o Del,
phenela amenđe sostar askal či paćaine lešće? 6 A te phendam katar o manuš, sa o
them čhudelape barenca pe amende dok či mudaren men. Kaj o them paćal kaj sas
o Jovano proroko.” 7 Zato phendine e Isusešće kaj či džanen kastar avilo e Jovanesko
autoriteto te bolel.
8 A o Isus phendas lenđe: “Askal ni me tumenđe či phenava katar man vlast!”

O Isus usporedil e židovske vođen e bilače vinogradarenca

9 Pale godova o Isus phendas e themešće akaja usporedba: “Varesavo manuš
zasadisardas o vinograd thaj iznajmisarda les e vinogradarenđe. A askal otputuisarda
pe lungo vrjama. 10 Kana avili e vrjama pale berba, bičhaldas pire slugo ke
vinogradarja te kušen lesko deo savo bijandas e drak. Ali e vinogradarja mardine
les thaj bičhaldine les palpale čuče vastenca. 11 Pe godova vo bičhalda lenđe aver
slugo. Ali von vi godole mardine, mardine muj lestar thaj bičhaldine le palpale čuče
vastenca. 12 Bičhaldas lenđe vi e trito. A von vi les izranisardine thaj tradine les.
13 Pe godova o gospodari e vinogradesko phendas: ‘So te ćerav? Bičhalava lenđe
mungre voljeno čhaves. Les valda poštuina kaj si mungro čhavo.’

14 Ali kana e vinogradarja dikhline e čhaves, počnisardine te ćeren svato maškar
pende: ‘Akava si o nasledniko. Ajde te mudaras les thaj o naslestvo avela amaro.’
15 Tradineles avri andar o vinogrado thaj mudardine les.
So gndin so ćerela lenca o gospodari e vinogradesko kana ašunela so sas? 16 Avela
thaj mudarela godole vinogradaren, a o vinograd dela aver vinogradarenđe ando
najam.”
A okola save ašunenas e Isuse phendine: “Amen vareso gajda nikad či ćerdamas!”
17 A o Isus lače dikhlas pe lende thaj phendas: “A so askal značil okova odlomko
savo ramol ando Sveto lil:
‘O bar saves čhudine e graditeljurja
postanisardas o bar zaglavno?’
18 Te ko god perel pe godova bar phađela pes, a godova bar smrskola okoles pe kaste
perel.”
19 E sikavne e Mojsiješće zakonestar thaj e šorvale rašaja kamline odma te astaren
les kaj lače džangline kaj godoja usporedba odnosilpe pe lende, ali daranas katar o
them.

E rašaja probin te iskušin e Isuse gajda kaj phučen les palo porezo

20 Katar askal počnisardine te vrebin les thaj bičhaldine e špijunen save ćerenas
pe kaj si iskrene te šaj optužin e Isuse kaj phenda vareso bilače thaj te predain les
e rimske upravitelješće. 21 Thaj phučline e Isuse: “Sikavneja! Džanas kaj phenes
čačipe thaj sikaves ispravno, thaj či dićhes ko si ko, nego čačes sikaves e Devlesko
drom. 22 Phen amenđe dali trubul te amen e Židovurja das e carošće o porez ili te či
das?”
23 A o Isus dikhlas kaj kamen te astaren les ande zamka thaj phendas lenđe:
24 “Sikaven manđe e kovanica savjava poćinen o porez. Kasko si akava liko thaj
o alav pe late?”
A von phendine: “E carošći.”
25 “Askal den e carošće so si e carosko, a e Devlešće so si e Devlesko.” 26 Gajda naštik
arakhline doš ande okova so o Isus phenda anglo them, nego ačhiline zadivime lešće
naukava thaj ačhiline bi alavesko.

O Isus sikavel kaj si čače vaskrsenje andar e mule

27 Askal aviline leste varesave saduceja, save phenen kaj naj uštipe andar e mule.
Thaj phučline e Isuse: 28 “Sikavneja, o Mojsije ramosardas amenđe te mulo varekasko
phral saves sas romnji, a nas les čhavra, neka lesko phral lel lešće romnja sar voj
bijandas lešće čhavo savo nasledila e imovina okolešći savo mulo thaj te inđarel lesko
prezime. 29 Gajda sas efta phral. Prvo phral oženisajlo thaj mulo, a nas les čhavra.
30 Aver phral oženisajlo lešće romnjasa ali vi vo mulo, 31 askal o trito thaj gajda vi sa
efta muline, a či mukline čhavra. 32 Po krajo muli vi e romnji. 33 Kašći romnji askal
voj avela kana e manuša uštena andar e mule kana sas romnji sa efta phralenđi?”
34 O Isus phendas lenđe: “E manuša akale themešće udainape thaj ženinape. 35 Ali
okolen saven o Del dićhel kaj si dostojne te ušten andar e mule thaj traina ande
okova them savo avela, či ženinape niti udainape. 36 Von majbut naštik ni merena,
kaj avena slične sar e anđelurja. Von si čhave e Devlešće kaj vo bolda len palpale
andar e mule. 37 A kaj e mule uštena, godova čak vi o Mojsije potvrdisardas ando
odlomko po than kaj phabolas o grmo kaj e Gospode akhardas e Avraamešće Devleja,
e Isakošće Devleja thaj e Jakovešće Devleja dumut nakon so von muline. 38 A o Del
naj Del e mulengo nego o Del e džudengo, kaj si savora ande leste džude.”
39 Pe godova phendine lešće varesave sikavne e Mojsiješće zakonestar: “Sikavneja!
Lače phendan!” 40 Thaj khonik majbut či usudisajlo te vareso phučel les.

O Mesija si majbaro katar o caro David

41 Askal o Isus phučla len: “Sostar phenelpe kaj si o Hristo samo potomko e carosko
Davidesko? 42 Pa korkoro o David phenel ande knjige psalmurja:
‘Phenel o Gospod mungre Gospodešće:
Beš pe mungri počasno desno rig
43 dok či čhav ćire dušmajen tale ćire pungre.’

44 Korkoro o David akhardas les pire Gospodeja. Sar askal avilosas samo lesko potomko?”

O Isus upozoril pire učenikonen te lenpe sama katar e sikavne e Mojsiješće zakonestar

45 Askal anglo sa o them, o Isus phendas pire učenikonenđe: 46 “Len tumen sama katar e sikavne e Mojsiješće zakonestar, save volin te phiravenpe ande lundže haljine, volin te e manuša pozdravin len pe javne thana, thaj te bešen pe prve thana ande sinagoge, thaj e počelja pe gozbe. 47 Bi ladžavesko len katar e udovice okova so silen thaj hohamne molinpe dugo e Devlešće. Von avena majstrogo osudime.”

21

E udovica del e Devlešće sa so saslat

1 O Isus ando Hramo dikhlas e barvalen sar čhon ande riznica love sago daro e Devlešće. 2 A dikhla vi varesošće čore udovica savi čhutas okote samo duj majcikne kovanice. 3 Thaj phendas: “Čačes, phenav tumenđe akaja čori udovice čhutas majbut savorendar. 4 Kaj savora von dine katar piro viško, a voj katar piro čorpe dijas sa so silat.”

O Isus sikavel save znakurja avena po krajo e themesko

5 Dok varesave učenikurja ćerenas svato pale godova sar si o Hramo šukar ukrasime e barenca thaj e ukrasenca save e manuša andine e Devlešće, a o Isus phendas: 6 “Avela e vrjama kana katar akava so dićhen či ačhela ni bar pe bareste. Svako avela harado.”

7 E učenikurja phučline les: “Sikavneja, a kana godova avela? Thaj sar džanasa kaj godova uskoro avela?”

8 A vo phendas lenđe: “Len sama te na aven hohade kaj but džene avena ande mungro alav thaj phenena korkoro pale peste kaj si von o Mesija thaj phenena: ‘avili e vrjama’. Na džan pale lende! 9 Kana ašunena pale raturja thaj pale pobune, na daran. Kaj sa godova trubul te avel, ali godova još naj odma o krajo.” 10 Askal još phendas lenđe: “O them borilape protiv aver them, thaj e carurja protiv aver carurja. 11 Pe sa e riga e themešće avena e potresurja, bokhalipe thaj nasvalipe. Po nebo avena čudesne znakurja savendar dela e dar pe sa o them.

12 Ali majsigo katar sa akava astarena tumen thaj tradena tumen. Predaina tumen e manušenđe ande sinagoge te sudin tumenđe. Inđarena tumen angle carurja thaj angle upravitelja zato kaj sledin man. 13 Godova avela tumari prilika te den svedočanstvo. 14 Zato zapamtin na majanglal te gndin so phenena ande tumari obrana! 15 Me dava tumen alava thaj kasavi mudrost savjaće naštik proturečila niti te oduprilpe ni jek tumaro protivniko. 16 A izdaina tumen čak vi tumare dada, deja, phrala, drugarja thaj tumari familija. Varesaven tumendar vi mudarena. 17 Savora mrzana tumen zato kaj sledin man. 18 Ali či perela ni jek bal katar tumaro šoro. 19 Tumare duše spasinape zbog godova, ako či odustanin.”

O Isus phenel kaj o Jerusalim avela uništime

20 O Isus nastavisarda te phenel lenđe: “A kana dićhena kaj e vojska opkolisardas o
Jerusalim, askal džanen kaj avili paše e vrjama kaj avela opustošime. 21 Askal okola
save si ande Judeja neka našen ande gore thaj save si ando gav neka inkljen andar
leste, a ni o kola save si ando polje neka či boldenpe ando gav. 22 Kaj ande godola
đesa avela e Devlešći kazna te pherdol sa so ramol ando Sveto lil. 23 Teško e khamne
manušnjenđe thaj okolenđe save den čuči e čhavren ande godola đesa! Kaj avena
e bare nevolje pe phuv, thaj e Devlesko gnjevo pe akala manuša. 24 Avena mudarde
katar o oštro mačo, thaj avena inđarde ando ropstvo pe sasto them. A o Jerusalim
uštavena okola save či džanen palo Del dok či isteknil e vrjama okolenđi save či
džanen palo Del.”

O Isus ćerel svato kaj boldelape pe phuv

25 O Isus phenda: “Pojavinape e znakurja po kham thaj po čhonut thaj pe čereja.
A e theme pe phuv astarela o očaj zbog e huka thaj e talasurja andar o more. 26 O
them merela e daratar thaj katar godova kaj ažućarena so avela pe akava them, kaj
vi e nebeske sile avena uzdrmome. 27 Askal dićhena man, e Čhave e Manušešće, sar
avav pe nebeske oblakurja e silava thaj e bare slavava. 28 Kana počnila sa godova te
avel, ušten thaj vazden tumare šore kaj o Del uskoro oslobodila tumen.”
29 Pale godova o Isus phendas lenđe e usporedba: “Dićhen e smokva ili bilo savo
aver kaš. 30 Kana dićhen kaj mućen e patrja, korkoro već džanen kaj paše si o milaj.
31 Gajda vi tumen kana dićhen sa akala događaja, džanen kaj si paše o carstvo e
Devlesko. 32 Čačes, phenav tumenđe, kaj akava naraštaj sigurno či naćhela dok sa
akava či avel. 33 O nebo thaj e phuv naćhena, ali mungre alava či naćhena nikad.”

O Isus sikavel te avas uvek spremne pale leste

34 O Isus phenda lenđe: “Len sama te či zuravol tumaro ilo ando handžvalipe palo
habe thaj ando matipe ili ande trajošće brige thaj te či iznenadil tumen godova đes,
35 savo avela sago zamka, pe sa e manuša save train pe sasti phuv. 36 Zato stražarin
thaj molin tumen e Devlešće te šaj naćhen sa kava so trubul te avel thaj te ačhen
sago pobednikurja angle mande, anglo Čhavo e Manušesko.”
37 O Isus svako đes sikavelas ando Hramo, a raćasa inkljelas thaj raćarelas pe
Maslinsko gora. 38 A sa o them već katar e rano detharin avenas leste ando Hramo te
ašunen les.

22

O Juda ugovoril e Isusešći izdaja

1 Avili paše e Pasha savi sas prvo đes katar o prazniko e bi kvascošće mangrengo.
2 E šorvale rašaja thaj e sikavne e Mojsiješće zakonestar rodenas sar te mudaren e
Isuse. Ali daranas katar o them.
3 Askal o beng dijas ando Juda andar o gav Iskariot, jek katar e dešuduj e
Isusešće apostolurja. 4 Vo đelo thaj dogovorisajlo e šorvale rašajenca thaj e Hramske
stražarenca sar te predail lenđe e Isuses. 5 A von, kana ašundine, raduisajle thaj
obećisardine kaj dena les love. 6 O Juda pristanisardas thaj katar askal počnisardas
te rodel lačhi vrjama te izdail e Isuses lenđe, a te na dićhel o them.

Priprema pale pashalno večera

7 Kana avilo o prvo đes katar o prazniko e bikvascošće mangrengo, ande savo
trubujasas te žrtvuilpe o bakhro palo prazniko e pasha. 8 O Isus bičhalda e Petre thaj
e Jovano thaj phendas lenđe: “Hajde džan thaj pripremin amenđe te has e pasha.”
9 A e učenikurja phučline les: “Kaj kames te pripremis lat?”

10 A vo phenda lenđe: “Ake, čim den ando gav malavela tumen o manuš savo
inđarel paj ando bokali. Teljaren pale leste ando ćher savo vo del 11 thaj roden e
domaćine ande godova ćher thaj phenen lešće: ‘O sikavno phučel ande savi soba šaj
hal e pashalno večera pire učenikonenca?’ 12 Vo sikavela tumenđe e bari soba po
sprato. Okote pripremin.” 13 E učenikurja đele ando gav thaj arakhline sa sar o Isus
phendas lenđe thaj okote pripremisardine e pashalno večera.

O Isus del Nevo Savezo

14 Kana avili e vrjama pale večera, o Isus lija than pale sinija e apostolenca. 15 Askal
phendas lenđe: “Saste ilesa čeznisardem te hava tumenca akaja pashalno večera
majsigo nego so aven mungre muke. 16 Kaj phenav tumenđe, či majbut hava e
pashalno večera dok či pherdol laći svrha ande Devlesko carstvo.”
17 Lijas o tahtaj e molava, zahvalisardas e Devlešće thaj phendas: “Len thaj razdelin
maškar tumende. 18 Kaj, phenav tumenđe: či majbut pijava mol sa dži ke okova đes
kana pijava tumenca nevi mol ando carstvo mungre Dadesko.”
19 Askal o Isus lija o mangro, zahvalisardas e Devlešće pale leste, phagla les thaj
dija pire učenikonenđe thaj phenda: “Akava si mungro telo savo delpe pale tumende.
Akava ćeren manđe po spomen.” 20 Gajda lija vo o tahtaj posle e večera thaj phendas:
“Akava tahtaj si nevo Savez ande mungro rat, savo čhordol pale tumende.”
21 “Ali ake, mungro izdajniko bešel manca pale sinija. 22 Me o Čhavo e Manušesko,
moraš te merav sar si odredime, ali jao okolešće savo izdaila man!” 23 A e učenikurja
pe godova počnisardine te phučenpe ko maškar lende šaj avilosas godova.

Ko kamel te avel vođa e Devlešće manušengo trubul te služil averenđe

24 Askal e učenikurja počnisardine te prepirinpe maškar pende ko si lendar
majbaro. 25 A o Isus phendas lenđe: “E carurja akale themešće gospodarin pe pire
thema thaj okola saven si vlast pe thema kamen te o them phenel pale lende kaj
si lače. 26 Ali tumen na ćeren gajda! Naprotiv, okova savo si majbaro maškar
tumende, neka avel majcikno, a o vođa sago kova kaj služil. 27 Kaj ko si majbaro?
Okova savo bešel pale sinija ili okova savo služil les? Dali naj okova savo si pale
sinija? A me ake služiv maškar tumende. 28 Ačhiline manđe verne ande mungre
kušnje. 29 Zato dav tumen ando naslestvo e carosko čast kaj man dija lat mungro
Dad 30 te han thaj te pijen pale mungri sinija ande mungro Carstvo thaj te bešen pe
prestolja te sudin e dešuduj plemenurja e Izraelošće.”

O Isus phenel kaj o Petar izdaila les

31 A o Isus phenda: “Simone! Simone! Ake o Sotona rodel katar o Del te probil
tumaro paćipe ande mande. Zato rešetila tumen sago o điv kroz o sito. 32 Ali me
molisajlem pale tute te ćiro paćipe ande mande ačhel. A kana palem boldeja tu
mande, učvrsti ćire phralen.”
33 O Petar phendas lešće: “Gospode, spremno sem tusa te džav vi ande tamnica vi
ando smrto.”
34 A o Isus phendas lešće: “Phenav tuće Petre, ađes ni o bašno či oglasila pes a tu
trin drom hohaveja kaj či pindžares man.”
35 Thaj phendas: “Kana bičhaldem tumen po drom bi lovengo, bi trastako thaj bi
sandalengo, dali falilas tumenđe vareso?”
A von phendine: “Khanči či falilas amenđe.”
36 Ali akana phendas lenđe: “Kas si love, neka lel len pesa! Isto gajda vi e trasta!
A kas naj mačo, neka bićinel pire gada thaj nek ćinel pešće mačo. 37 Kaj phenav
tumenđe, moraš te pherdol pe mande okova so si ramome ando Sveto lil: ‘Ubrojime
si maškar e zločincurja’, kaj sa so e prorokurja ramosardine pale mande pherdolape.”

38 Von phendine lešće: “Gospode, ake akate si amen duj mačurja!”
A o Isus phendas lenđe: “Dosta si!”

O Isus molil e Devle te zaobiđil les e patnja ali te avel e Devlešći volja

39 Askal inkljisto okotar thaj po običaj uputisajlo pe maslinsko gora. Pale leste
teljardine vi lešće učenikurja. 40 Kana areslo okote phendas lenđe: “Molin tume te
na peren ande kušnja!”
41 Pale godova đelo majdur lendar kozom šaj čhudelpe o bar thaj pelo pe pire koča
thaj molisajlo: 42 “Dade! Ako kames, le mandar akava tahtaj patnje. Ali na te avel
mungri nego ćiri volja!” 43 A askal sikadilo lešće o anđeo andar o nebo te ohrabril les.
44 A o Isus sa majzurale molilaspe, ande smrtno muka, a o znojo pe leste postanisardas
sago kapljice e ratešće save perenas pe phuv. 45 Uštilo katar e molitva, boldape ke
učenikurja thaj arakhlalen sar soven, iscrpime katar e žalost. 46 Pa phendas lenđe:
“Sostar soven? Ušten! Molin tumen te na peren ande kušnje!”

O Juda izdail e Isuse

47 Dok o Isus još ćerelas svato, avilo o them thaj angle lende o Juda jek katar e
dešuduj učenikurja. Vo avilo paše ko Isus thaj kamla te čumidel les. 48 A o Isus
phendas lešće: “Juda, zar e poljupceja kames te izdais man, e Manušešće Čhave?”
49 A kana e ostale učenikurja dikhline so si, phučline: “Gospode, te napadnis len e
mačesa?” 50 A jek lendar zamahnisardas e mačosa pe šorvale rašajesko sluga thaj
čhindas lesko desno kan.
51 A o Isus phendas: “Mućen len te ćeren godova! Na oduprin tumen majbut!”
Askal čhutas o vas pe lesko kan thaj sastarda les. 52 Askal o Isus phenda e manušenđe
save aviline te astaren les, e šorvale rašajenđe, e hramske stražarenđe thaj e
židovske starešinenđe: “Sago po pobunjeniko aviline pe mande e mačonenca thaj e
rovljenca! 53 Sostar či astardine man ando Hramo? Svako đes semas okote tumenca.
Ali akava si tumaro časo thaj vladil e tama.”

O Petar odreknilpe katar o Isus

54 Astardine e Isuse thaj inđardine les ando ćher e šorvale rašajesko. A o Petar
dadural džalas pale lete. 55 A e stražarja maškare ande avlija astardine jag thaj
bešline okolo late. A o Petar bešlo maškar lende. 56 Varesavi sluškinja dikhla les kaj
bešel paše jag, oštro dikhla pe leste thaj phendas: “Vi akava sas e lesa!”
57 A o Petar hohadas: “Manušnjije pa me či pindžarav les.”
58 Nedugo pale godova još vareko lija les sama thaj phendas: “Vi tu san jek lendar!”
A o Petar phendas: “Naj sem, manušeja!”
59 Kana nakhlo varekaj katar jek sato, vareko aver odlučno phenda: “Vi akava sas
čačes lesa! Pa Galilejco si!”
60 A o Petar phendas: “Manušeja, či džanav so phenes!” Isto časo dok još motholas,
oglasisajlo o bašno. 61 Askal o Gospod boldape thaj dikhlas po Petar, a o Petar dijape
gođi ke alava e Gosodešće, save phendas lešće: “Phenav tuće još akaja rjat majsigo
nego so o bašno ašundol, trin drom hohaveja kaj či pindžares man.” 62 O Petar
inkljisto andar e avlija thaj zurales rujas.
63 A e čuvarja počnisardine te maren e Isuse thaj te maren muj lestar 64 Učhardine
lešće jakha thaj phenenas lešće: “Prorokuisar ko dijatu dab!” 65 Thaj but aver
podrugljive alava phenenas lešće.

O Isus po sudo angle židovske vođe

66 A kana svanosardas o đes, ćidape o starešinstvo e themesko, e šorvale rašaja
thaj e sikavne e Mojsiješće zakonestar thaj andine e Isuse anglo baro židovsko veće.
67 Von phendine lešće: “Ako san tu o Hristo, phen amenđe godova!”

A o Isus phendas lenđe: “Ako phenav tumenđe, či paćana manđe. 68 Ako phučav
tumen dali sem me o Hristo, či odgovorina manđe. 69 Ali katar akana me, o Čhavo e
Manušesko, bešava po počasno than pašo svemogućo Del.”
70 Pe godova savora phendine: “Tu dakle tvrdis kaj san o Čhavo e Devlesko!”
Vo phendas lenđe: “Tumen korkoro pravo phenen! Me sem!”
71 Pe godova von phendine: “Či trubul amen majbut dokaz. Korkoro ašundam
andar lesko muj!”

23

E Isuse hohamne prn anglo Pilato thaj anglo Irod

1 Askal sa e manuša save sas ando židovsko baro veće uštiline thaj inđardine e
Isuses ko Pilato savo sas rimsko upravitelj 2 thaj optužisardine les: “Astardam les
sar zavodil e theme thaj phenel lenđe te na poćinen o porez e carošće, a pale peste
phenel kaj si vo o Hristo, amaro caro.”
3 O Pilato phučla les: “Dali san tu o caro e Židovengo?”
A o Isus phendas lešće: “Gajda si sago kaj tu phenes!”
4 Askal o Pilato phendas e šorvale rašajenđe thaj e themešće: “Nisošći doš či
arakhav pe akava manuš!”
5 Ali von počnisardine još majbut te navalin: “Bunil e theme pire naukava ande
sasti phuv e židovenđi. Počnisarda ande regija e galilejaći thaj avilo sa dži akaring
ando Jerusalim!”
6 Kana godova ašundas o Pilato, phučla len, dali si godova manuš galilejco. 7 Kana
potvrdisardine godova, o Pilato bičhaldas e Isuse ko Irod, savo vladilas ande galilejaći
regija. A o Irod baš askal arakhadilo ando Jerusalim.
8 A kana o Irod dikhla e Isuse, zurale raduisajlo kaj dumut već lija te dićhel les
zbog okova kaj ašundas pale leste thaj nadisajlo kaj lestar dićhela varesosko čudo.
9 Thaj but phučlas e Isuse, ali vo khanči či phendas lešće. 10 A e šorvale rašaja thaj
e sikavne e Mojsiješće zakonestar ačhenas thaj žestoko prnas les. 11 O Irod zajedno
pire vojnikonenca marda muj lestar. Dijas pe leste e carske haljine thaj bičhalda
le palpale ko Pilato. 12 Godova đes o Irod thaj o Pilato pomirisajle kaj sas majsigo
dušmaja.

E Isuse osudin po smrto

13 O Pilato akhardas e šorvale rašajen, e vođen thaj e themes 14 thaj phendas lenđe:
“Andine manđe akale manušes e optužbava kaj vo vazdel e themes pe buna. Me ake
phučav les angle tumende thaj či arakhlem ni jek doš pe leste pale savi prn les. 15 A
či arakhla e doš pe leste, ni o Irod thaj zato bičhalda les palpale amende. Ake, vo či
ćerda khanči sova zaslužisardas smrto. 16 Zato dava naredba te bičuin les thaj askal
mukava les.” 17 [A svako brš kana sas o prazniko Pasha, mućenas lenđe po jećhe
phangles]
18 A sa o them ande jek glaso čhutas muj alavenca: “Mudar les a muk amenđe e
Varava!” 19 (O Varava sas ande tamnica kaj mudardas, thaj kaj vazdas e buna ando
Jerusalim.) 20 O Pilato probisarda te odgovoril len kaj kamelas te mućel e Isuses. 21 Ali
o them čholas muj: “Razapnisar les! Razapnisar les!”
22 Phučla len o Pilato trin drom: “Ali savo zločino vo ćerdas? Me khanči či arakhav
pe leste sova zaslužisardas smrto. Zato dava te bičuin les thaj mukava les.”
23 A o them čholas muj thaj navalinas te razapnin e Isuse. Thaj čhonas muj sa
majzurale thaj majzurale. 24 O Pilato presudisarda te udovoljil lenđe. 25 Thaj muklas
o kole savo sas čhudino ando phanglipe zbog e pobuna thaj zbog o mudaripe, a e
Isuse dijas ande vojnikonenđe vas te ćeren lesa okova so o them kamlas.

E Isuse razapnin po trušul

26 Dok inđarenas e Isuse, astardine varesave Simone andar o gav e Kirinija, savo
boldelaspe andar o polje thaj čhutine pe leste o trušul te inđarel palo o Isus. 27 Palo
Isus džalas o but them thaj e manušnja save rovenas thaj kukinas pale leste. 28 O
Isus boldape lende thaj phendas lenđe: "Manušnjalen andar o Jerusalim, na roven
pe mande, nego roven pe tumende thaj pe tumare čhavra. 29 Kaj ake aven e đesa
kana phenelape: 'Blago e nerotkinjenđe, blago e điješće savo či bijanda thaj blago e
čučenđe save či pravardine.' 30 Askal e manuša molina e gore te peren pe lende thaj
e bregonen te učharen len. 31 Kaj ako gajda ćerelpe e zelene kaštenca, so tek avela
e šuće kaštenca?"
32 E Isuseja po mudaripe inđarenas vi aver duj zločinconen. 33 Kana aviline po
than savo akhardolas Lubanja, okote razapnisardine e Isuse, a paše leste vi godole
zločinconen, jećhe pe lešći desno rig, a avre pe lešći levo rig.
34 A o Isus phenelas: "Jartosar lenđe, Dade Devla, kaj či džanen so ćeren!" Pale
godova e vojnikurja čhudine e kocka thaj gajda podelisardine maškar peste lešće
drze.
35 O them ačhelas okote thaj dićhelas, a e verske vođe marenas lestar muj e
alavenca: "Averen spasisardas, neka akana spasisarel korkoro pes ako si vo čačes
o Hristo e Devlesko izabraniko!" 36 Vi e vojnikurja marenas muj lestar, avenas paše
leste thaj nudinas les e mol savi sas hamime e šuteja 37 thaj phenenas: "Ako san tu o
caro e židovengo, spasi korkoro tut!" 38 A opral lesko šoro čhutine vi natpis pe savo
ramolas: "Akava si o caro e židovengo."
39 Jek katar o razapnime zločinco vređolas e Isuse thaj phenelas: "Najsan li tu o
Hristo? Pa spasi tut thaj vi amen!"
40 Askal aver phendas: "Zar či daras e Devlestar? Trpis isto kazna sago vi vo? 41 Ali
pravedno si te amen trpis kaj primisardam so zaslužisardam amare trajosa, a akava
manuš khanči bilače či ćerdas." 42 Askal phendas: "Isuse, kana počnija te vladis
sago caro, detut gođi pe mande thaj av manđe milostivo."
43 A o Isus phendas lešće: "Čačes phenav tuće: ađes aveja manca ando rajo!"

E Isusesko smrto

44 Kana već avilo o mismeri, pe sasti phuv nastanisarda o tunjariko thaj sas džike
o trito sato mismere, 45 kaj o kham pomračisajlo, a e firanglje ando Hramo pharadile
pe opaš. 46 A o Isus još jekhvar čhutas muj andar sasto glaso: "Dade Devla, ande ćire
vas predaiv mungro duho!" Godova phendas, thaj izdahnisarda.
47 Kana o rimsko stotniko dikhlas so dogodisajlo, ačhilo te slavil e Devle thaj phenda:
"Akava manuš sas čačes pravedniko!" 48 Nakon godova sa o them savo ćidape te
dićhel godova prizor dikhline so sas, boldenaspe ćhere thaj marenaspe katar e tuga
ando kolin. 49 Majdur ačhenas sa okola kaj pindžarenas e Isuse thaj e manušnja save
džanas pale leste andar e Galileja thaj promatrinas.

E Isusesko prahope

50 Sas varesavo manuš savo akhardolas Josif. Vo sas versko većniko. Thaj sas lačho
thaj pravedno manuš 51 andar e Arimateja, gav savo si ande Judeja. Vo či složisajlo e
odlukava thaj e postupkosa so ćerdine e Isusešće, nego ažućarelas te avel e Devlesko
carstvo. 52 Vo đelo ko Pilato thaj rodas lestar e Isusesko telo. 53 Pale godova fuljardine
les katar o trušul, paćardine les ando pohtan thaj čhutine les ando isklesime limori
ande savo još khonik nas čhutino. 54 Godova sas đes kana o them pripremilaspe palo
savato, savo uskoro započnila.
55 A godova sa pratinas e manušnja save aviline e Isuseja andar e Galileja. Thaj
dićhenas sar čhonas e Isusesko telo ando limori. 56 Pale godova boldinepe ćhere

te pripremin e miomirisurja thaj o pomast savo koristilaspe palo prahope. A kana godova završisardine, već sas o savato pa sasto đes naštik khanči ćerdine kaj poštuinas e odredba andar o zakon.

24

E manušnja arakhline e Isusesko limori čučo

1 Prvo đes ando kurko, detharinako rano, e manušnja aviline po limori e
miomirisenca save von korkoro ćerdine. 2 A kana aresline džiko limori arakhline
o bar spidino katar o limori. 3 Dine andre, ali či arakhline o telo e Gospode Isusesko.
4 Thaj dok ačhenas gajda zbunime, angle lende pojavisajle duj manuša ande blistavo
parne haljine. 5 E manušnja darajle thaj poklonisajle e mujesa džike phuv, a e
duj manuša phendine lenđe: "Sostar roden e džude maškar e mule? 6 Naj akate,
nego uštilo andar e mule! Den tumen gođi sar phendas tumenđe dok još sas ande
Galileja: 7 'Me o Čhavo e Manušesko moraš te avava dino ande vas e bezehalenđe
thaj razapnina man, ali me o trito đes uštava andar e mule.' "
8 Askal e manušnja dinepe gođi kaj o Isus phendas godova. 9 Thaj boldinepe
katar o limori thaj sa godova javisardine e dešujek apostolenđe thaj savorenđe
averenđe. 10 A godola manušnja sas e Marija andar e Magdala, e Jovana, e Marija
dej e Jakovešći, thaj još varesošće manušnja. Von sa godova so sas phendine e
apostolenđe. 11 A e apostolenđe sa gadava činisajlo sago kaj umislisardine, thaj či
paćaine e manušnjenđe. 12 A o Petar ipak, uštilo thaj prastaja karingal o limori.
Kana areslo, provirisarda andre thaj dikhla andre o pohtan katar o lano sar pašljol
ando limori. Pale godova bolda pes ćhere ando čudo savo dogodisajlo.

O Isus sikadol e duje učenikonenđe po drom palo Emaus

13 Godova đes e Isusešće duj sledbenikurja putuinas ando gav savo akhardolas
Emaus, savo sas majdur katar o Jerusalim dešujek kilometrja. 14 Dromesa ćerenas
svato maškar pende pale sa so sas. 15 Thaj dok gajda ćerenas svato thaj raspravinas,
avilo dži lende o Isus thaj džalas lenca. 16 Ali nas dino lenđe jakhenđe te pindžaren
les.
17 O Isus phučlalen: "So godova raspravin dromesa?"
Von ačhiline phađe katar e tuga. 18 Jek lendar, savo akhardolas Kleopa, phendas
lešće: "Zar san tu jedino stranco ando Jerusalim savo či džanel so sas ando Jerusalim
akala đesa?"
19 A o Isus phučla: "So sas godova?"
A von phendine lešće: "Pa okova so dogodisajlo e Isuseja andar o Nazaret. Vo
sas proroko, silno pe dela thaj ande alava anglo Del thaj angle sa o them: 20 Ali
amare šorvale rašaja thaj e vladarja predaisardine les te avel osudime po smrto thaj
te razapnin les. 21 A amen nadisajlam kaj si vo okova savo izbavila o Izrael osim
godova, akava si već trito đes sar gadava dogodisajlo. 22 A još vi varesave manušnja,
save sas maškar mende, zbunisardine men: čim svanosardas đele po limori, 23 ali
okote či arakhline lesko telo pa aviline thaj phendine amenđe kaj sikadile lenđe e
anđelurja thaj phendine lenđe kaj si o Isus džudo. 24 Varesave amarendar prastaine
po limori thaj arakhline sa sar e manušnja phendine, ali les či dikhline."
25 A o Isus pe godova phendas lenđe: "O sar sen nerazumne, nisar te paćan ande
kova so phendine e prorokurja! 26 Dali či von prorokuisardine kaj o Hristo sa godova
moraš te pretrpila majsigo nego so o Del proslavila les?" 27 Askal o Isus započnisardas
te objasnil lenđe sa so sas ramome ando Sveto lil, katar o Mojsije džike e prorokurja.
28 Pe godova avile paše dži ko gav ande savo džanas, a lenđe pričinisajo sago kaj o
Isus kamelas te nastavil majdur o drom. 29 Ali von nagovorinas les: "Ač amenca! Kaj

već peli e rjat, a o đes naćhel!” Vo ačhilo thaj dijas lenca ando ćher. 30 Kana o Isus
lijas te hal lenca, lijas o mangro, blagoslovisarda les, phagla les thaj dija len. 31 Pe
godova putajle lenđe jakha thaj pindžardine les, ali vo nestanisardas angle lenđe
jakha.
32 Askal von phendine jek avrešće: “Či li phabolas amaro ilo ande amende dromesa
dok ćerelas amenđe svato, thaj dok tumačilas amenđe o Sveto lil?” 33 Odma
spremisajle thaj boldinepe ando Jerusalim. Okote arakhline e dešujek apostolen thaj
vi averen e Isusešće sledbenikonen, 34 save phendine lenđe: “O Gospod čačes uštilo
andar e mule thaj sikadilo e Simonešće!” 35 Askal von phendine sar maladine e
Gospode po drom palo Emaus thaj sar pindžardine les kana phaglas o mangro.

O Isus sikadol e učenikonenđe

36 Dok von ćerenas svato pale godova, o Isus katar jekhvar ačhilo maškar lende
thaj phendas lenđe: “Miro tumenđe!” 37 Von, zbunime thaj darade, gndisardine kaj
dićhen e duho. 38 A o Isus phendas lenđe: “Sostar darajle? Sostar kasavi sumnja dija
ande tumare ile? 39 Dićhen mungre vas thaj mungre pungre! Me sem gadava! Pipnin
man thaj dićhena! E duho naj kokala ni mas sago kaj dićhen kaj man si!” 40 Kana
godova phendas lenđe, sikada lenđe e ožiljkurja pe pire vas thaj pire pungre.
41 Katar o čuđenje thaj katar e bah naštik paćaine. A vo phučla len: “Si tumen
vareso hamasko?” 42 Von dine les kotor peko mačho. 43 Vo lija les thaj halas
anglalende.
44 Askal phendas: “Pale akava phenavas tumenđe dok još semas tumenca: Trubul
te pherelpe sa so si ande Mojsijesko zakono, ande proročke lila thaj ande psalmurja
ramome pale mande.” 45 Askal putardas lenđi gođi te haćaren o Sveto lil. 46 Thaj
phendas lenđe: “Ramome si ande Svete lila: O Hristo trpila thaj merela, a o trito đes
uštela andar e mule. 47 Ande lesko alav propovedilape sa e manušenđe kaj trubun te
pokainpe gajda te o Del jartol lenđe e bezeha. A počnila katar o Jerusalim. 48 Tumen
sen svedokurja pale godova.
49 A me bičhalava tumenđe e Sveto Duho, baš sago kaj mungro Dad obećisardas.
Zato ačhen ando gav dok či len pe tumende e sila opral.”

O Isus si vazdino ando nebo angle učenikurja

50 Pale godova o Isus inđarda len paše džiko gav Vitanija. Okote vazdas pire vas
thaj blagoslovisarda len. 51 Gajda sar blagoslovisarda len, durilo lendar thaj sas lino
ando nebo. 52 Von peline pe koča angle leste thaj askal bare bahtasa boldinepe ando
Jerusalim. 53 Thaj svako đes ando Hramo slavinas e Devle.